

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA ANTONÍNA DVOŘÁKA

LIPNÍK NAD BEČVOU, HAVLÍČKOVA 643

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Počet oborů, velikost	5
2.2. Historie a současnost	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4. Vybavení školy a její podmínky	6
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	8
5.1. HUDEBNÍ OBOR	8
5.1.1. Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba.....	8
5.1.1.1. Studijní zaměření Hra na klávesové nástroje.....	10
5.1.1.1.1. Učební plán (UP)	10
5.1.1.1.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	11
5.1.1.1.3. Vzdělávací obsah	11
5.1.1.2. Studijní zaměření Hra na housle	19
5.1.1.2.1. Učební plán (UP).....	19
5.1.1.2.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	20
5.1.1.2.3. Vzdělávací obsah.....	20
5.1.1.3. Studijní zaměření Hra na violu	25
5.1.1.3.1. Učební plán (UP).....	25
5.1.1.3.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	26
5.1.1.3.3. Vzdělávací obsah.....	26
5.1.1.4. Studijní zaměření Hra na violoncello	31
5.1.1.4.1. Učební plán (UP)	31
5.1.1.4.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	32
5.1.1.4.3. Vzdělávací obsah	32
5.1.1.5. Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	37
5.1.1.5.1. Učební plán (UP).....	37
5.1.1.5.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	38
5.1.1.5.3. Vzdělávací obsah.....	38
5.1.1.6. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	41
5.1.1.6.1. Učební plán (UP).....	41
5.1.1.6.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	42
5.1.1.6.3. Vzdělávací obsah.....	42
5.1.1.7. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	47
5.1.1.7.1. Učební plán (UP).....	47

5.1.1.7.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	48
5.1.1.7.3. Vzdělávací obsah.....	48
5.1.1.8. Studijní zaměření Hra na klarinet	52
5.1.1.8.1. Učební plán (UP)	52
5.1.1.8.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	53
5.1.1.8.3. Vzdělávací obsah	53
5.1.1.9. Studijní zaměření Hra na saxofon.....	58
5.1.1.9.1. Učební plán (UP).....	58
5.1.1.9.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	59
5.1.1.9.3. Vzdělávací obsah.....	59
5.1.1.10. Studijní zaměření Hra na trubku	64
5.1.1.10.1. Učební plán (UP)	64
5.1.1.10.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	65
5.1.1.10.3. Vzdělávací obsah	65
5.1.1.11. Studijní zaměření Hra na tenor	69
5.1.1.11.1. Učební plán (UP)	69
5.1.1.11.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	70
5.1.1.11.3. Vzdělávací obsah	70
5.1.1.12. Studijní zaměření Hra na baryton	74
5.1.1.12.1. Učební plán (UP).....	74
5.1.1.12.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	75
5.1.1.12.3. Vzdělávací obsah.....	75
5.1.1.13. Studijní zaměření Hra na trombon.....	79
5.1.1.13.1. Učební plán (UP).....	79
5.1.1.13.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	80
5.1.1.13.3. Vzdělávací obsah.....	80
5.1.1.14. Studijní zaměření Hra na tubu.....	84
5.1.1.14.1. Učební plán (UP)	84
5.1.1.14.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	84
5.1.1.14.3. Vzdělávací obsah	85
5.1.1.15. Studijní zaměření Hra na bicí.....	89
5.1.1.15.1. Učební plán (UP).....	89
5.1.1.15.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	90
5.1.1.15.3. Vzdělávací obsah.....	90
5.1.1.16. Studijní zaměření Hra na lesní roh	95
5.1.1.16.1. Učební plán (UP).....	95
5.1.1.16.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	96
5.1.1.16.3. Vzdělávací obsah.....	96
5.1.1.17. Studijní zaměření Zpěv	100
5.1.1.17.1. Učební plán (UP).....	100

5.1.1.17.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	101
5.1.1.17.3. Vzdělávací obsah.....	102
5.1.1.18. Studijní zaměření Hra na cimbál	107
5.1.1.18.1. Učební plán (UP)	107
5.1.1.18.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	108
5.1.1.18.3. Vzdělávací obsah	108
5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby	113
5.1.2.1.1. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika	113
5.2. VÝTVARNÝ OBOR	117
5.2.1. Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba	117
5.2.1.1. Studijní zaměření Výtvarná tvorba	117
5.2.1.1.1. Učební plán (UP).....	117
5.2.1.1.2. Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika.....	118
5.2.1.1.3. Vzdělávací obsah.....	119
5.2.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění.....	124
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	125
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	125
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	126
8.1. Zásady a způsob hodnocení	126
8.2. Oblasti vlastního hodnocení školy.....	128

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy
Antonína Dvořáka

Předkladatel: Základní umělecká škola Antonína Dvořáka, Lipník nad Bečvou,
Havlíčková 643

se sídlem: Havlíčkova 643, 751 31 Lipník nad Bečvou

IČO: 61985228

Ředitel školy: Mgr. Kristýna Krejčířiková

Telefon: +420 581 773 778

+420 608 727 662

E-mail: kancelar@zuslipnik.cz

Web: <http://www.zuslipnik.cz>

Zřizovatel: Olomoucký kraj

se sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Telefon: +420 585 505 111

E-mail: posta@kr-olomoucky.cz

Web: <http://www.kr-olomoucky.cz>

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

Datum aktualizace: 25. 8. 2024

Podpis ředitelky

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Antonína Dvořáka, Lipník nad Bečvou, Havlíčkova 643, identifikátor zařízení 600 004 431, zařazena do rejstříku škol pod identifikačním číslem IZO 061985228 patří k menším školám. Cílová kapacita školy 400 žáků je využívána asi z 90 %.

Podle aktuálního rejstříku lze v ZUŠ A. Dvořáka vyučovat tři obory – hudební výtvarný a taneční. Od září 2013 přijímáme žáky do oborů hudebního a výtvarného. Výuka probíhá ve dvou budovách v Lipníku nad Bečvou - hudební obor je vyučován v sídle školy v Havlíčkově ulici, výtvarný v Zahradní ulici (č. p. 1330).

2.2. Historie a současnost

Lipník nad Bečvou je malým městem, nachází se nedaleko Olomouce v údolí Moravské brány. Historie dokazuje, že kulturní zázemí města má své bohaté tradice. V minulosti zde pobývali Bedřich Smetana i Antonín Dvořák. Jméno tohoto hudebního skladatele nese škola ve svém názvu od roku 1995.

Základní umělecká škola Antonína Dvořáka byla založena v roce 1947 pod názvem Městská hudební škola. Nejprve výuka probíhala v „Hasičském domě“, od 15. 12. 1947 se přemístila do budovy č. 643 v ulici Karla Havlíčka, kde sídlí dosud. Prvním ředitelem se stal Rudolf Heider. V této době se vyučovalo hře na klavír, housle a zpěvu.

Ve školním roce 1966/1967 byl zřízen výtvarný obor. Jeho zakládajícím učitelem byl Ladislav Dvořáček. Výuka výtvarného oboru probíhala do roku 1999 v budově na ulici Havlíčkova, posléze byla z důvodu zkvalitnění podmínek pro výuku přesunuta do budovy na Zahradní č. p. 1330.

Od 1. 9. 1994 škola nabízela výuku v tanečním oboru. Taktéž výuka tanečního oboru byla z původních prostor zámku přemístěna do prvního patra budovy na ulici Zahradní. Od roku 2013 přestala škola přijímat žáky do tohoto oboru.

Základní uměleckou školu Antonína Dvořáka navštěvují žáci z Lipníku nad Bečvou a okolních obcí.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy Antonína Dvořáka tvoří kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Mimo svou učitelskou praxi jsou členy různých uměleckých souborů. Udržují tak živý vztah k umění, kterým inspirují své žáky. V základní umělecké škole vedle sebe působí učitelé s víceletou pedagogickou praxí a učitelé začínající. Vzájemně spolupracují, předávají si zkušenosti a znalosti doplněné o nové formy a metody vyučování, nabízené na různých uměleckých seminářích nebo školeních určených učitelům uměleckých škol. Učitelé jsou zváni do porot okresních i krajských soutěží, jsou členové okresních uměleckých rad, organizují kulturní akce v Lipníku nad Bečvou a v regionu. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

„Dvořákův Lipník“

V tříletém cyklu se od roku 2001 střídají:

- Celostátní soutěž ZUŠ pro klavírní dua
- Nesoutěžní přehlídka klavírních duí
- Koncert z děl Antonína Dvořáka.

Moravská brána

Regionální přehlídka základních uměleckých škol v oboru sólový a komorní zpěv. Vznikla v roce 2009, probíhá v tříletých cyklech.

ZUŠ A. Dvořáka pořádá pravidelně mnoho koncertů a výstav. Koncert a výstavu žáků 1. ročníků, Podzimní, Zimní, Jarní koncerty, Koncert souborů, Koncert klavírních duí, Koncert komorních her, Koncerty a výstavy absolventů školy, Koncerty a výstavy učitelů, Výchovné koncerty ve spolupráci s Konzervatoří v Brně, Kroměříži, Ostravě, Výchovné koncerty pro žáky mateřských škol a žáky 1. stupně základních škol, Společenský večer. Spolupracuje ze základními uměleckými školami okresu Přerov.

2.4. Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola Antonína Dvořáka má oddělená pracoviště sídlící ve dvou budovách. Budova Havlíčkova 643 se nachází v centru města a vyučuje se zde hudební obor, budova Zahradní 1330 je od budovy Havlíčkova 643 vzdálena cca 7 minut chůze a vyučuje se zde výtvarný obor. Prostorové podmínky školy jsou vyhovující pro oba obory.

Škola se podle aktuálních potřeb opravuje a modernizuje.

Vybavení hudebními nástroji, didaktickou technikou, výtvarnými potřebami a archivem odpovídá standardní úrovni a je podle ekonomických možností každoročně doplňováno.

Hudební obor

Hudební obor sídlí v ulici Havlíčkova 643. Využívá jedenáct klasických učeben, součástí každé třídy je pianino, v učebnách pro výuku hry na klavír jsou pianina dvě. Hudební obor využívá pro výuku širokou škálu didaktických pomůcek. Disponuje speciálními učebnami určenými pro komorní hru a kolektivní výuku.

Škola žákům umožňuje zapůjčení hudebních nástrojů.

V přízemí budovy se nachází koncertní sál, jehož kapacita je 120 míst. Je vybaven dvěma koncertními křídly značky Petrof.

Výtvarný obor

Výtvarný obor své aktivity realizuje v budově Zahradní 1330. Prostory VO jsou vyhovující svou velikostí, prostorností a dobrým osvětlením. Základem celého prostoru je učebna ve tvaru písmene L. Větší část učebny, kde jsou umístěny pracovní stoly, malířské stojany a zásobníky na výkresy, slouží jako kreslárna a místo pro zpracování materiálu. V menší části učebny jsou umístěny dva grafické lisy s prostorem na odkládání hotových tisků.

Pro míchání a vymývání barev, batikování a provádění jiných netradičních technik slouží malá místnost, kde jsou umístěna umyvadla, velké plechové odtoky a velká otevřená skříň. V prostorné chodbě je zásobník na keramickou hlínu, pomůcky ke zpracování keramiky, hliněné výrobky, papíry, sklo a jiný materiál.

Keramická pec a hrnčířský kruh jsou k dispozici ve sklepních prostorách budovy Havlíčkova.

Žákovské práce jsou vystavovány v Galerii VO, ve velké vstupní chodbě, na závěsných, dřevotřískových a drátěných panelech. Práce žáků jsou vystavovány i v budově Havlíčkova, v koncertním sále a ve vestibulu školy. Využíván je i prostor městské výstavní galerie-Konírna.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Zaměření školy

Základní umělecká škola Antonína Dvořáka poskytuje základy vzdělání v oblasti umění. Je školou, která zajišťuje vzdělávání v estetickém a kulturním prostředí. Směřuje žáky k uplatňování získaných dovedností na veřejnosti. Podporuje zejména takové formy umělecké činnosti, jejichž podstatou je spolupráce dvou a více členů, tj. působení v komorních souborech, klavírních duích, smyčcovém souboru, lidovém souboru, dechovém orchestru a tanečním orchestru a pěveckém sboru apod.

Vize školy

Základní umělecká škola Antonína Dvořáka v Lipníku nad Bečvou chce být kvalitní školou, která poskytuje širokou nabídku vzdělání v oboru hudebním a výtvarném. Cílem školy je vychovávat ze žáků kulturně vnímavé absolventy, citlivé a nesobecké vůči společnosti, vést je ke spolupráci v kolektivu a umožnit jim pokračovat v kontaktu se školou, např. formou aktivní účasti na hudebních vystoupeních a výtvarných výstavách.

Naší hlavní vizí je, aby akce pořádané školou oslovily žáky, jejich rodiče a širokou veřejnost. Chceme udržovat kulturní tradici regionu (pobývali zde významní čeští hudebníci – B. Smetana a Antonín Dvořák).

Přejeme si, aby veřejnost vnímala školu jako tvořivé pracoviště s příjemnou atmosférou.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Přizpůsobujeme studijní plán podle aktuálního vývoje, technických a individuálních schopností žáka.
- Pěstujeme žákovu vnímavost.
- Motivací, příkladem a formativním hodnocením vedeme žáka k vnitřní potřebě precizní práce.
- Směřujeme žáka k objektivnímu hodnocení umělecké činnosti a k sebehodnocení.
- Nabízíme žákovi podněty, které v něm vzbudí nadšení pro práci, upevní jeho vůli a tvořivost.
- Pomáháme žákovi vkládat svá umělecká kritéria představy a prožitků do uměleckého projevu.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Spoluvytváříme a sestavujeme zásady vhodného chování v rámci výuky a společenských akcí.
- Vedeme žáka k dokončování započaté práce průběžnou kontrolou a vlastní důsledností.
- Vedeme žáka k chápání obecných a estetických zásad (vkus, forma, projev).
- Vytváříme podmínky pro kolektivní spolupráci a zdůrazňujeme nezastupitelnost jednotlivců v kolektivu.
- Vedeme žáka k zodpovědnosti, systematické přípravě, a to motivací a zadáváním dílčích úkolů, kontrolou a hodnocením.
- Seznamujeme žáka s jednotlivými prvky uměleckého jazyka.

Strategie pro kompetenci kulturní

- Učíme žáka vnímat hodnotu uměleckého vyjádření.
- Nabízíme vzory uměleckých hodnot.
- Vybízíme žáka k účasti na společenských akcích a k prezentaci výsledků jeho práce na veřejnosti.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1. HUDEBNÍ OBOR

Vzdělávací obsah hudebního oboru je v základním uměleckém vzdělávání tvořen vzdělávacími oblastmi Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby. Obě oblasti ale chápeme jako vzájemně provázané a navzájem na sebe působící celky hudebního vzdělávání.

5.1.1. Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba

Tato vzdělávací oblast žákovi umožňuje získávat a postupně rozvíjet techniku hry na hudební nástroj nebo techniku pěveckou. Během studia žák získává základní hudební návyky, které následně využívá při interpretaci hudby nejen jako sólista, ale i v rámci komorní hry nebo sborového zpěvu. Hudební interpretace a tvorba je realizována v podobě individuální výuky (např. sólová hra na nástroj, sólový zpěv) i v podobě výuky kolektivní (např. komorní hra, dechový orchestr, taneční orchestr Leopardi, lidový soubor, smyčcový soubor, improvizace a sborový zpěv). Žáci rozvíjí své schopnosti, objevují zákonitosti hudby, její vývoj, tříbí svůj vkus, učí se hodnotit slyšené dílo. Nastudované skladby prezentují na veřejnosti – třídní besídky, koncerty, přehlídky, soutěže. Mimořádně talentovaní žáci jsou připravováni k přijímacím zkouškám na střední i vysoké umělecké školy.

Učební plán

Přípravné studium je určeno žákům od pěti let /výjimečně i mladším/ v trvání jednoho nebo dvou let.

Výuka žáků pětiletých probíhá skupinovou formou, výuka žáků šestiletých ve hře na nástroj nebo zpěv individuálně, nebo ve skupině dvou až tří žáků.

Základní studium I. stupně je určeno žákům od 7 let. Škola nabízí studium klávesových nástrojů /hra na klavír, obligátní klavír/, smyčcových nástrojů /hra na housle, violu, violoncello/, dechových nástrojů /hra na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, na tenor, baryton, trombon, tubu, bicí nástroje, zpěv, hru na cimbál. Kolektivními předměty jsou hudební nauka a komorní hra. Do předmětu komorní hra je žák zařazen podle svého zájmu a studijního zaměření. Je určena nejméně dvěma žákům a může mít různou podobu. (Čtyřruční hra, hra v souboru smyčcovém, lidovém, dechovém, tanečním orchestru Leopardi, pěveckém sboru, komorní hře a improvizaci). Žák je zařazen do tohoto předmětu od 4. ročníku, lze jej zařadit i dříve. Žáci si mohou zvolit nepovinný předmět – obligátní klavír.

Základní studium II. stupně je určeno žákům od 14 let, organizace výuky probíhá jako na I. stupni. Žáci nastupující přímo do druhého stupně, absolvují jednoleté přípravné studium. Žáci plní učební osnovy I. stupně, konkrétní učivo naplánuje vyučující.

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Vzdělávací oblast Reflexe a recepce hudby viz [5.1.2.](#)

5.1.1.1. Studijní zaměření Hra na klávesové nástroje

Během studia žák rozvíjí své hudební vlohy a získává nejen instrumentální dovednosti ve hře na klavír, ale i znalosti repertoáru různých stylových období a hudební historie. Rozvíjí paměť, soustředění a schopnost citlivého naslouchání. Klavír je nástroj, který obsáhne tóny celého orchestru od nejhlubších po nejvyšší, a jeho přirozený zvuk umožňuje žákovi využívat fantazii a tvořivě pracovat s hudební představivostí. Kromě sólového nástroje je i nástrojem, který doprovází jiné hudební nástroje nebo zpěv. Může být součástí komorních i orchestrálních těles. Studijní zaměření Hra na klavír zprostředkovává žákům komplexní vědomosti, dovednosti a praktické zkušenosti v oblasti sólové i komorní hry.

5.1.1.1.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na klavír	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	1	2

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkem hodin týdně	2	2	2	3	3	2	2	16

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem Hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na klavír	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou až tří žáků.
- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.1.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Studium předmětu Hra na klavír je zaměřeno na rozvoj hudebně sluchových dispozic žáka. Uvědomělé naslouchání je hlavním předpokladem pro technickou i výrazovou stránku hry. Tvorba tónu nespočívá pouze v mechanickém stisku klávesy, závisí také na aktivní vnitřní sluchové představě. Žák postupně poznává vlastnosti tónu, osvojuje si různé druhy úhozů, principy frázování, využívá dynamických a barevných odstínů klavírního zvuku za přispění pedalizace. Je rozvíjena schopnost pohotové orientace v notovém zápisu a hra z listu. V průběhu celého vyučovacího procesu je uplatňován individuální přístup s ohledem na hudební dovednosti a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Předmět Komorní hra připravuje klavíristu ke hře v různých hudebních seskupeních, ve kterých uplatní polyfonní charakter klavíru a využívá tak přirozené potřeby dětí setkávat se s ostatními a společně tvořit. Učí zodpovědnému přístupu jednotlivce ke kolektivní práci a je příležitostí k hudebnímu sebeuplatnění. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Komorní hra (klavírní doprovod zpěvu a jiných nástrojů).*
- *Čtyřruční hra (2 – 4 žáci, možnost hry na 2 klavíry).*
- *Sborový zpěv viz [Vyučovací předmět: Sborový zpěv](#)*
- *Improvizace viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.1.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na přípravné studium navazuje rozvoj dovednosti hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Žák

- předvede správné sezení u klavíru s oporou v nohách, s přenáším váhy trupu
- zahraje uvolněnou paží s přirozeným tvarem ruky
- zahraje pevnými konečky a neprolamuje je
- rozezná tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký
- zahraje úhoz *portamento*, *legato*, *staccato*
- přečte jednoduchý notový zápis od *f* po *g1*
- z paměti zahraje jednoduchou skladbu
- zahraje jednoduchou lidovou píseň od tónů C, G, D, A, E, F
- vyjádří náladu skladby pomocí dynamiky (*mf*, *p*, *f*, *cresc.* *decresc.*)

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na klavír

1. ročník

Žák

- zahraje oběma rukama nezávisle na sobě
- předvede zpěvný tón tvořený měkkým ponořením prstu do klávesy
- zahraje opakovaný tón uvolněnou rukou
- zahraje plynule jednoduchou frází (odtah, vázaná melodie)
- předvede podklad a překlad palce
- zahraje durové stupnice C, G, D, A, E přes 1 oktávu v protipohybu
- zahraje T5 s obraty každou rukou zvlášť
- použije T a D k jednoduchému doprovodu písní
- zahraje písně v tóninách C - A s doprovodem T a D
- rozpozná jednoduché hudební útvary (píseň, pochod, ukolébavka)
- pomocí dynamického a tempového rozlišení vyjádří charakter skladby

2. ročník

Žák

- použije staccato do klávesy, od klávesy a vázání dvojhmatů s opakovaným tónem
- zahraje vyrovnaně šestnáctinové noty
- zahraje stupnice 1. prstokladové skupiny, durové oběma a mollové zvlášť (C, G, D, A, E, a, e, d, g, c), T5 s obraty
- použije pedál podle návodu učitele
- zahraje skladbu s melodií v pravé i levé ruce
- dynamicky rozliší melodii od doprovodu
- při doprovodu lidových písní použije subdominantu

3. ročník

Žák

- zahraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, náraz)
- použije synkopický pedál pod vedením pedagoga
- zahraje drobné skladby starých mistrů a soudobých skladatelů
- dynamicky odliší hlasy v krátkých dvouhlasých skladbách
- využije druhy paměti (vizuální, logická)
- zahraje dur stupnice od černých kláves (Fis, Cis, Hes, Es, As) a T5 s obraty
- zahraje chromatickou řadou tónů

4. ročník

Žák

- použije techniku vázaných dvojhmatů

- předvede rytmické varianty při nácviu pasážové techniky
- při seznamování s novou skladbou využije hru z listu
- zahraje písně s doprovodem T, D, S, s figuracemi v levé ruce
- zahraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu a k nim T5 s obraty
- využije techniku melodických ozdob v hraných skladbách

5. ročník

Žák

- vědomě použije znalost stupnicové a akordové techniky
- zahraje durové a mollové stupnice a k nim čtyřhlasý akord s obraty
- zahraje melodickou frázi zvukově vyrovnaně a s jasnou výrazovou představou (obraz, text, nálada)
- rozebere notový zápis výrazově a dynamicky
- vyjádří svou představu o skladbě vlastními slovy
- ukáže správnou pedalizaci
- zahraje zněle vrchní hlas melodie v dvojhmatech
- zahraje skladbu plasticky
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

6. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice kombinovaně a moll rovným způsobem s velkým rozkladem T5 s obraty zvlášť
- zahraje chromatické stupnice rovným pohybem
- zahraje rytmicky 2:3
- předvede svou hudební představu na přiměřeně zvolené skladbě
- při interpretaci přirozeně zpomalí, zrychlí, zeslabí, zesílí melodii a hraje rytmicky
- zahraje z paměti s vědomím formálního uspořádání skladby
- více hlasů v polyfonní skladbě zahraje zřetelně
- pojmenuje styl skladby, kterou hraje
- pojmenuje a vyhledá ve skladbě základní harmonické funkce
- podle svých schopností zvolí vhodný doprovod k písni
- zahraje doprovod podle akordických značek

7. ročník

Žák

- předvede skladbu s rytmickou přesností a dynamickým rozlišením s individuální zvukovou a interpretační představou
- provede melodický rozbor skladby (motiv, fráze)
- rozebere hudebně technické problémy a samostatně zvolí způsob nácviu skladby
- určí tóninu a formu studované skladby
- přednese stylovou interpretaci skladby
- na základě svých znalostí zhodnotí svůj hudební projev i projev jiného interpreta
- zahraje známou melodii podle sluchu s improvizovaným doprovodem

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky přesně svůj part
- odliší dynamicky doprovodný part od melodického
- zná a uplatňuje zásady chování na podiu: příchod, příprava not, koncentrace

6. - 7. ročník

Žák

- zvládá vyšší technické nároky skladeb
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- způsob hry podřídí stylu skladby
- různou dynamikou odliší plasticky hlasy svého partu
- souhru prokáže v nástupech, *ritardandech*, *accelerandech* a dohrách
- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek na vystoupení

Vyučovací předmět: Improvizace

4. ročník

Žák

- zná základní rytmické hodnoty not
- improvizuje jednoduché rytmické modely
- ve skupině dokáže dodržet rytmickou plynulost
- umí vyjádřit odlišné nálady a výrazy v hudbě
- využívá a kombinuje kvintakordy na T, S, D
- je schopen souhry s dalšími žáky

5. ročník

Žák

- umí využít pentatoniku a dur-mollový systém s menším počtem předznamenání (malé kance)
- zná a využívá intervaly
- improvizuje melodické modely
- dokáže improvizovat hudební plochy s využitím kontrastu tempa, dynamiky, barvy
- vymyslí melodii k daným akordům

6. ročník

Žák

- orientuje se ve složitějších rytmických hodnotách
- improvizuje složitější rytmické modely
- rozlišuje kvalitu tónu
- vnímá členění skladeb
- zná charakter intervalů a využívá je

7. ročník

Žák

- improvizuje kombinované rytmické a melodické modely
- umí hrát podle akordických značek
- dokáže se inspirovat harmonickým plánem písní a kratších skladeb k variacím a parafrázím
- je schopen souhry s dalšími spoluhráči na vyšší úrovni

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a klavírní dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na klavír

1. ročník

Žák

- samostatně vyhledá a nastuduje nové skladby
- zahraje durové a mollové stupnice 1. prstokladové skupiny kombinovaně v šestnáctinách v mírném tempu
- zahraje velký rozklad T5 s obraty rovným pohybem přes 4 oktávy
- v etudách předvede vyrovnanou pasážovou techniku
- stylově zahraje skladby baroka a klasicismu
- při hře kantilény použije espresivní tón
- zahraje podle akordových značek jednoduchý doprovod

2. ročník

Žák

- zahraje vyrovnaně a plynule technické pasáže v dvojhmatech
- vytrvalost prokáže přednesem delších skladeb
- zahraje stupnice 1. a 2. prstokladové skupiny kombinovaně v rychlém tempu
- předvede velký rozklad T5 s obraty přes 4 oktávy v rychlejším tempu
- prokáže smysl pro rytmické cítění ve skladbách vyšší technické náročnosti
- předvede úhozovou přesnost a vyrovnanost hlasů v náročnějších polyfonních skladbách
- zorientuje se v sonátové formě
- vkusně stylizuje doprovody k písním

3. ročník

Žák

- zahraje stupnice 3. prstokladové skupiny kombinovaně

- zahraje kombinovaně velký rozklad T5 s obraty
- předvede vyrovnanost pasážové techniky v rychlém tempu
- prokáže znalost harmonie, formy skladby a hudebního stylu při interpretaci

4. ročník

Žák

- interpretací skladby projeví svou představu o obsahu a výrazu skladby
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon
- prokáže připravenost k veřejnému vystoupení na absolventském koncertě jako sólista i komorní hráč

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- předvede spolupráci v tvůrčím kolektivu
- prokáže dovednost hry z listu
- hraje rytmicky přesně, intonačně čistě a kultivovaným úhozem
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- prokáže cit pro plastickou strukturu skladby při hraní
- nastuduje rozsáhlejší skladby pro klavírní duo
- plní vyšší interpretační nároky ve skladbách nejrozsáhlejších období

3. - 4. ročník

Žák

- přečte pohotově akordické značky
- předvede hru jednoduchých doprovodů
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- pedál použije vkusně, aby nezahustil strukturu skladby
- přizpůsobí souhru na základě pohybů a gest partnera
- samostatně navrhuje repertoár veřejných vystoupení
- posoudí své i jiné umělecké vystupování v rámci komorní hry

Vyučovací předmět: Improvizace

1. ročník

Žák

- transponuje jednoduchou i složitější melodii
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- je schopen souhry s dalšími spoluhráči na vyšší úrovni
- umí hrát podle akordických značek stylizace doprovodu

2. ročník

Žák

- umí improvizovat delší plochy s představou kulminace, gradace i kontrastu na základě předem vytvořeného schématu

- improvizuje na nástroj v různých tóninách
- dokáže reprodukovat jednoduché motivy a melodie (zadané učitelem)
- dokáže variačně obohacovat motivy a témata

3. ročník

Žák

- orientuje se ve složitějších hudebních formách
- transponuje a doprovodí složitější melodie
- zvládá tvorbu dvojhlasu písně s propracovanějším doprovodem
- dokáže se inspirovat různými motivy a tématy známějších skladeb k vytváření charakteristických nálad a citů

4. ročník

Žák

- improvizuje kombinované rytmické a melodické modely, dokáže je zapsat a transponovat
- umí improvizovat sólově či ve skupině v různých tóninách
- variačně obohacovat motivy a témata
- orientuje se ve složitějších hudebních formách

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír

Je pro žáky studující jiné studijní zaměření, než je Hra na klávesové nástroje

Žák se v hodinách učí základům klavírní techniky, které využije při samostatném nastudování písní a skladeb a zároveň si je bude moci samostatně doprovodit, učí se manuální zručnosti rukou a stylizacím doprovodů písní.

Učební plán

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	0	0,5

Vyučovací předmět: Obligátní klavír

Žák

- správně sedí u klavíru s oporou v nohách a přenáší váhu trupu
- při hře má uvolněnou paži a přirozený tvar ruky
- s pomocí učitele aktivně zapojuje články prstů /hraje pevnými konečky a neprolamuje je/
- hraje úhodem portamento, legato, staccato
- správně reprodukuje jednoduchá říkadla, písničky v pěti prstové poloze
- zahraje jednoduché písně v transpozicích s doprovodem dudácké kvinty

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5

1. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice v první prstokladové skupině zvláště s akordy
- zahraje jednu skladbu libovolného období
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem T-D

2. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice v první prstokladové skupině dohromady s akordy
- zahraje jednu skladbu libovolného období s dynamikou a adekvátním hudebním výrazem
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem T-D-S

3. ročník

Žák

- zahraje durové a mollové stupnice v první prstokladové skupině v rovném pohybu a malým rozkladem akordu
- zahraje jednu skladbu libovolného období s dynamikou, agogikou a adekvátním hudebním výrazem
- zahraje píseň s doprovodem T-D-S + 6. st.

4. ročník

Žák

- zahraje durové a mollové stupnice v první prstokladové skupině v rovném pohybu přes 2 oktávy a malým rozkladem akordu
- zahraje jednu skladbu většího rozsahu libovolného období s dynamikou, agogikou a adekvátním hudebním výrazem
- zahraje píseň s doprovodem T-D-S + 2. a 6. st.

5. ročník

Žák

- zahraje durové a mollové stupnice v první prstokladové skupině v rovném pohybu přes 2 oktávy a malým rozkladem akordu v rychlejším tempu
- zahraje jednu skladbu většího rozsahu, nebo čtyřruční skladbu libovolného období s dynamikou, agogikou a adekvátním hudebním výrazem
- zahraje píseň s doprovodem akordických značek

Výuka probíhá individuální formou v přípravném studiu I. stupně a 1. - 5. ročníku I. stupně, hodinová dotace je 0,5 hod.

5.1.1.2. Studijní zaměření Hra na housle

Studijní zaměření Hra na housle zprostředkovává komplexní vědomosti, dovednosti a praktické zkušenosti v oblasti sólové, komorní hry i lidové hudby. Studium hry na housle přináší žákovi nejen technické zvládnutí nástroje, ale umožní mu také poznávat široké možnosti jeho uplatnění v různých hudebních žánrech napříč stylovými obdobími od historických až po nejmodernější či historizující formy. Studijní zaměření Hra na housle se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na housle, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.2.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na housle	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na housle	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou až tří žáků.
- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.2.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na housle

Studium hry na housle je zaměřeno na rozvoj hudebních a technických dispozic žáka. Předpokládá jeho sluchové, rytmické a pohybové nadání, které výrazně limituje možnost zvládnutí nástroje. Intonační a tónová čistota hry je budována na základě naslouchání, napodobení a srovnávání. Prostředkem je zvládnutí prstokladů a smyků, cílem je samostatný a osobitý projev. Nedílnou součástí studia je orientace v notovém zápisu, pohotová hra z listu a podle individuálních schopností hra písni v transpozici.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Smyčcový soubor*
- *Cimbálová muzika*
- *Sborový zpěv* viz [Vyučovací předmět: Sborový zpěv](#)
- *Komorní hra*
- *Improvizace* viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.2.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na přípravné studium navazuje rozvoj dovednosti hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na housle

Žák

- rozpozná charakteristický tón nástroje
- rozezná části nástroje a zvládá základní péči o nástroj
- pojmenuje noty v houslovém klíči v rozsahu *d1 – a1*
- použije správné pohyby potřebné ke zvládnutí hry (uvolňuje paže, stojí vzpřímeně, drží nástroj a smyčec podle pokynů učitele)
- zahraje *pizzicato* a *arco*

- táhne rovným smyčcem na prázdných strunách
- klade prsty na struny v durovém prstokladu

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na housle

1. ročník

Žák

- vyjmenuje části nástroje
- při hře stojí vzpřímeně a uvolněně
- orientuje se v notovém zápisu od *g – h2*
- zahraje různými smyky (celým a polovinou smyčce, *detaché*, *legáto*, *staccato* a základní kombinace smyků)
- plynule přechází přes struny
- zahraje lidové písně a technická cvičení v durovém a mollovém prstokladu
- zná význam základních hudebních pojmů dynamiky a tempa a aplikuje je při hře
- transponuje písně a jednoduché melodie od prázdných strun
- předvede hru na veřejnosti

2. ročník

Žák

- má uvolněné paže a tělo podle pokynů učitele
- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči
- zvládne základní prstoklady a jejich spojování chromatickým posunem prstů
- zahraje zněle a dynamicky
- zvládne hru stupnic přes dvě oktávy
- zahraje z paměti lidové písně a drobné skladby s doprovodem klavíru (také na veřejnosti)
- zahraje z listu lidové písně a jednoduché melodie

3. ročník

Žák

- zahraje smyky *détaché*, *legato*, *staccato* a jejich kombinace
- umí určit tóninu a prstoklady
- zahraje skladby v tempu a dynamicky
- nastuduje samostatně jednoduché písně a melodická cvičení

4. ročník

Žák

- při výměně 1. a 3. polohy a při nácviku *vibrata* má uvolněnou paži od ramene po články prstů
- zahraje uvolněně a dynamicky
- naladí si nástroj

- orientuje se v dalších hudebních pojmech (*Da Capo al Fine, prima volta, sekunda volta* atd.)

5. ročník

Žák

- zahraje v 1. a 3. poloze
- zahraje řadové *staccato*
- předvede *vibrato*
- zahraje jednoduché skladby z listu

6. ročník

Žák

- zahraje čistě v polohách a jejich výměnách
- samostatně zhodnotí kvalitu zahraného tónu
- předvede postup nácvičku etudy nebo skladby delšího rozsahu
- zahraje melodické ozdoby

7. ročník

Žák

- zahraje v 1. 3. a 5. poloze
- předvede intonační a tónovou sebekontrolu
- využije další výrazové prostředky k vyjádření charakteru a stylovosti skladeb
- samostatně nacvičí zadané učivo
- zahraje na veřejném absolventském koncertě nebo interní absolventské zkoušce

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i v orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na housle

1. ročník

Žák

- zahraje nižší tříoktávové stupnice
- zahraje skladbu s náročnější smyčcovou, dynamickou a přednesovou technikou
- skladbu zahraje stylově podle pokynů učitele
- zapojí se do vypracování smyků a prstokladů

2. ročník

Žák

- určí a procvičí technicky náročnější části skladby
- zahraje přirozeně a uvolněně s vibratem a plynulými výměnami poloh
- podílí se na řešení prstokladů a smyků studovaných skladeb
- zahraje intonačně a technicky přesně

3. ročník

Žák

- zahraje vyšší tříoktávovou stupnici
- zahraje skladbu delšího rozsahu
- interpretuje skladbu s vlastním projevem
- zahraje z listu skladbu s dodržáním tempa, stylu, dynamiky

4. ročník

Žák

- samostatně zpracuje stylové a technické zaměření skladby
- zahraje vícevětou skladbu sonátové formy s kontrastním charakterem jednotlivých částí
- předvede samostatnou práci na přípravě absolventského programu

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- transponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.3. Studijní zaměření Hra na violu

Charakteristická barva tónu a rozsah předurčuje violu k vytváření předělu mezi sopránovým tónem houslí a tenorovým rozsahem violoncella. Právě proto je nedílnou součástí smyčcových a komorních orchestrů a symfonických orchestrů. Své místo má vedle sólové hry také v hudbě lidových souborů nebo jazzových seskupeních.

Studium hry na violu přináší žákovi nejen technické zvládnutí hry na nástroj, ale umožní mu poznávat široké možnosti jeho uplatnění v různých hudebních žánrech napříč stylovými obdobími od historických až po nejmodernější či historizující formy. Studijní zaměření Hra violu se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na violu, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.3.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na violu	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na violu	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.3.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na violu

Studium hry na violu je zaměřeno na rozvoj hudebních a technických dispozic žáka. Předpokládá jeho sluchové, rytmické a pohybové nadání, které výrazně limituje možnost zvládnutí nástroje. Intonační a tónová čistota hry je budována na základě naslouchání, napodobení a srovnávání. Prostředkem je zvládnutí prstokladů a smyků, cílem je samostatný a osobitý projev. Nedílnou součástí studia je orientace v notovém zápisu, pohotová hra z listu a podle individuálních schopností hra písní v transpozici.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků, které uplatňují v komorní hře stejného či jiného zaměření. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Smyčcový soubor*
- *Cimbálová muzika*
- *Komorní hra*
- *Improvizace viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.3.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na violu

1. ročník

Žák

- při hře stojí vzpřímeně a uvolněně
- zahraje v notovém zápisu violového klíče od g – e2

- zahraje různými smykky (celým a polovinou smyčce, *detaché*, *legato*, *staccato* a základní kombinace smyků)
- provede plynulé přechody přes struny
- zahraje lidové písně a technická cvičení v durovém a mollovém prstokladu
- transponuje písně a jednoduché melodie od prázdných strun

2. ročník

Žák

- zahraje s uvolněnými pažemi a držením těla podle pokynů učitele
- prokáže orientaci v notovém zápisu ve violovém klíči
- spojí hru v základních prstokladech s chromatickým posunem prstů
- zahraje zněle a dynamicky
- zahraje stupnici přes dvě oktávy
- zahraje z listu lidové písně a jednoduché melodie

3. ročník

Žák

- předvede *détaché*, *legato*, *staccato*, *martele* a jejich kombinace
- orientuje se v notovém zápisu při určování tóniny a prstokladů
- zvládne základní prstoklady
- určí charakter skladby podle zápisu tempa, dynamiky, tónu

4. ročník

Žák

- uvolněně provede nácvič výměn 1. a 3. polohy a nácvič *vibrata*
- předvede přesnější a rychlejší techniku prstů levé ruky při hře stupnic a akordů
- využije uvolněné pravé paže ke zkvalitnění tónu a dynamiky
- samostatně si naladí nástroj
- prokáže znalost dalších hudebních pojmů (*Da Capo al Fine*, *prima volta*, *sekunda volta* atd.)

5. ročník

Žák

- zahraje plynulé spojení hry v 1. a 3. poloze
- použije vibrato při hře dlouhých tónů
- zvládne hru jednoduchých dvojhlasů
- předvede postup nácvičů zadané skladby

6. ročník

Žák

- zahraje intonačně přesněji při hře v polohách i při jejich výměnách a předvede doladování tónů
- samostatně zhodnotí kvalitu zahraného tónu
- předvede postup nácvičů etudy nebo skladby delšího rozsahu
- při hře uplatní další hudební pojmy a melodické ozdoby

- zahraje z listu jednoduchou skladbu

7. ročník

Žák

- zahraje v 1. 3. a 5. poloze stupnici na jedné struně
- předvede dosaženou schopnost intonační a tónové sebekontroly
- použije další výrazové prostředky k vyjádření charakteru a stylovosti skladeb
- prokáže samostatnost při studiu zadaného učiva

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i v orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na violu

1. ročník

Žák

- využije získanou technickou zručnost prstů při hře nižších tříoktávových stupnic
- předvede dokonalejší smyčcovou techniku
- zvládne samostatně dynamické a rytmické provedení skladby podle zápisu
- provede skladbu stylově v rozsahu svých získaných dovedností a znalostí

2. ročník

Žák

- zahraje přirozeně a uvolněně
- spolu s učitelem vyřeší prstoklady a smyky studované skladby
- předvede přesnější intonační a technickou dovednost

3. ročník

Žák

- uplatní získané technické a interpretační dovednosti při hře z listu
- zahraje skladby delšího rozsahu
- projeví vlastní prožívání skladeb s uplatněním dynamických, rytmických a tempových značek

4. ročník

Žák

- samostatně zpracuje stylovou a technickou stránku skladby
- projeví muzikálnost a osobitost při hře
- předvede výrazové provedení vícevětých skladeb s jejich kontrastním charakterem
- zhodnotí svou hru a určí kritické pasáže skladby

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.4. Studijní zaměření Hra na violoncello

Studium hry na violoncello přináší žákovi nejen technické zvládnutí nástroje, ale umožní mu také poznávat široké možnosti jeho uplatnění v různých hudebních žánrech, napříč stylovými obdobími od historických až po nejmodernější či historizující formy. Studijní zaměření Hra na violoncello se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na violoncello, Hudební nauka, Komorní hra.

5.1.1.4.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na violoncello	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na violoncello	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.
- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou až tří žáků.

5.1.1.4.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Studium hry na violoncello je zaměřeno na rozvoj hudebních a technických dispozic žáka. Předpokládá jeho sluchové, rytmické a pohybové nadání, které výrazně limituje možnost zvládnutí nástroje. Intonační a tónová čistota hry je budována na základě naslouchání, napodobení a srovnávání. Prostředkem je zvládnutí prstokladů a smyků, cílem je samostatný a osobitý projev. Nedílnou součástí studia je orientace v notovém zápisu, pohotová hra z listu a podle individuálních schopností hra písní v transpozici.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Smyčcový soubor*
- *Cimbálová muzika*
- *Komorní hra*
- *Improvizace viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz. [5.1.2.](#)

5.1.1.4.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na přípravné studium navazuje rozvoj dovedností hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Žák

- rozpozná charakteristický tón nástroje, jeho výrazové a zvukové možnosti
- rozezná části nástroje a zvládne základní péči o nástroj
- pojmenuje noty v basovém klíči v rozsahu G- d
- uplatní pohybové návyky potřebné ke zvládnutí hry
- zahraje uvolněně, sedí vzpřímeně, drží nástroj a smyčec podle pokynů učitele
- zahraje *pizzicato* a *arco*

- táhne rovným smyčcem na prázdných strunách
- zahraje v durovém prstokladu

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

1. ročník

Žák

- vyjmenuje části nástroje
- při hře sedí vzpřímeně a uvolněně
- zahraje v notovém zápisu basového klíče od C- d1
- zahraje různými smyky (celým a polovinou smyčce, *detaché*, *legato*, *staccato*)
- předvede kombinace smyků
- předvede plynulé přechody přes struny
- zahraje lidové písně a technická cvičení v durovém a mollovém prstokladu
- transponuje písně a jednoduché melodie od prázdných strun

2. ročník

Žák

- zahraje na více strunách dle notového zápisu v basovém klíči
- zahraje v základních prstokladech a jejich spojování chromatickým posunem prstů
- zahraje znělým a dynamicky odstupňovaným tónem
- zvládne nižší stupnice přes dvě oktávy
- zahraje lidové písně a jednoduché melodie

3. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápisu při určování tóniny a prstokladů
- zvládne základní prstoklady
- určí charakter skladby podle zápisu tempa, dynamiky, tóniny
- nastuduje samostatně jednoduché písně a melodická cvičení

4. ročník

Žák

- zahraje ve všech prstokladech 1. polohy
- zahraje uvolněně a dynamicky
- naladí si nástroj
- orientuje se v dalších hudebních pojmech (*Da Capo al Fine*, *prima volta*, *sekunda volta* atd.)

5. ročník

Žák

- s větší intonační jistotou předvede výměnu poloh
- použije další smyčcovou techniku (řadové *staccato*)
- zahraje *vibrato*
- zahraje jednoduchý dvojhlas

6. ročník

Žák

- zahraje intonačně přesněji při hře v polohách i při jejich výměnách
- samostatně zhodnotí kvalitu zahraného tónu a stále jej zdokonaluje
- provede etudy a skladby delšího rozsahu
- uplatní při hře další hudební pojmy a melodické ozdoby

7. ročník

Žák

- zahraje stupnici na jedné struně a nižší tříoktávovou stupnici
- využije další výrazové prostředky k vyjádření charakteru a stylovosti skladeb (*agogika*)
- samostatně zpracuje zadané učivo

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i v orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

1. ročník

Žák

- předvede technickou zručnost prstů při hře nižších tříoktávových stupnic
- prokáže vyšší dovednost smyčcové techniky (*martele*, řadové *staccato*)
- zvládne samostatně dynamické a rytmické provedení skladby podle zápisu
- provede stylové zpracování studovaného materiálu

2. ročník

Žák

- zahraje přirozeně a uvolněně technické pasáže skladby
- podílí se na řešení prstokladů a smyků studované skladby
- zahraje podle dynamických, tempových a rytmických označení

3. ročník

Žák

- předvede technické a interpretační kontrasty částí sonátové formy
- zahraje skladbu delšího rozsahu
- projeví vlastní prožívání skladby

4. ročník

Žák

- samostatně zpracuje stylovost a technickou formu skladby
- projeví muzikálnost a osobitost hry
- samostatně rozebere předloženou notovou literaturu
- uplatní své dovednosti a vědomosti při přípravě absolventského vystoupení

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- transponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích

- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.5. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Studium hry na kontrabas přináší žákovi nejen technické zvládnutí nástroje, ale umožní mu také poznávat široké možnosti jeho uplatnění v různých hudebních žánrech, napříč stylovými obdobími od historických až po nejmodernější či historizující formy. Studijní zaměření Hra na kontrabas se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na kontrabas, Hudební nauka, Komorní hra.

5.1.1.5.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na kontrabas	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na kontrabas	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.
- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou až tří žáků.

5.1.1.5.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

Studium hry na kontrabas je zaměřeno na rozvoj hudebních a technických dispozic žáka. Předpokládá jeho pohybové, sluchové a rytmické nadání, které limituje možnost úspěšného zvládnutí nástroje. Vzhledem k velikosti nástroje je dalším předpokladem také fyzická zdatnost žáka a jeho schopnost zvládnout velký pohybový rozsah při hře na kontrabas. Intonační a tónová čistota je základem pro hru a její zvládnutí je budováno pomocí naslouchání, nápodoby a srovnávání. Je také nezbytné zvládnout orientaci v basovém klíči a v notovém zápisu jako celku.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si vzájemně naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a je-li vnímán jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků. Předmět komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Smyčcový soubor*
- *Cimbálová muzika*
- *Komorní hra*
- *Improvizace viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)*

5.1.1.5.3. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

1. ročník

Žák

- vyjmenuje části nástroje
- při hře stojí vzpřímeně a uvolněně
- zahraje v notovém zápisu basového klíče od E1 - H
- zahraje různými smyky (celým a polovinou smyčce détaché, staccato)
- předvede kombinace smyků
- předvede plynulé přechody přes struny
- zahraje lidové písně a technická cvičení v základní poloze
- zahraje jednoduchý doprovod k písním

2. ročník

Žák

- zahraje na více strunách podle notového zápisu v basovém klíči
- zahraje v základní (půlové) a první poloze
- zahraje znělým tónem

- zvládne spojování poloh
- zahraje legáto a détaché s přechodem přes struny
- zahraje lidové písně a jednoduché melodie (s doprovodem klavíru)

3. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápisu při určování tóniny a prstokladů
- předvede plynulé spojování poloh
- zvládne stupnice v základní a první poloze
- určí charakter skladby podle zápisu tempa, dynamiky a tóniny
- nastuduje samostatně jednoduché písně a melodická cvičení

4. ročník

Žák

- předvede správné návyky při držení nástroje a smyčce
- zahraje uvolněně a dynamicky
- naladí si nástroj
- zvládne používat základní funkce TSD při jednoduchém doprovodu k písním
- orientuje se v dalších hudebních pojmech a zvládne jejich používání

5. ročník

Žák

- předvede hru v polohách
- s větší intonační přesností provede výměnu poloh
- zahraje z listu jednoduché písně a vytvoří doprovody k nim
- zahraje jednoduché dvojhlas

6. ročník

Žák

- spolupracuje při tvoření prstokladů
- samostatně hodnotí kvalitu tónu a jeho intonační přesnost
- z listu zahraje jednoduché skladby
- zahraje v polohách etudy a skladby středního rozsahu

7. ročník

Žák

- zahraje stupnice a technické etudy v půlové až 3. poloze
- zahraje různé smyky staccato, řadové staccato, legáto přes struny, s výměnou poloh
- zahraje složitější rytmické doprovody

Vyučovací předmět: Komorní hra

5. ročník

Žák

- předvede hru podle dirigenta (nástupy, závěry, dynamika, tempa)

- zvládá chování na pódiu (příchody, přípravu not, stojanů, ladění
- přečte notový zápis
- intonuje v souladu s ostatními
- zvládá vyjádřit tempem a dynamikou charakter skladby

7. ročník

Žák

- aktivně dotváří základní doprovod lidových písní
- podle akordových značek zvládne jednoduché doprovody
- podle charakteru a tempa vytvoří smyky doprovodu
- zvládne agogiku v souladu se souborem a s gesty dirigenta nebo vedoucího skupiny
- dokáže aktivně formulovat své názory na styl a výraz skladby

5.1.1.6. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna se spolu s ostatními flétnami řadí historicky mezi nejstarší hudební nástroje. První zmínky se nachází již na jeskynních malbách. Největší obliby dosáhla v 16. století, později byla nahrazována flétnou příčnou a znovu byla objevena až na počátku 20. století. Řadí se mezi dřevěné dechové nástroje a zahrnuje celou rodinu nástrojů od flétny sopraninové až po basovou, zpravidla v laděních C a F, historické nástroje bývají laděné i v jiných tóninách (nejčastěji G, D, A). Zobcová flétna je plnohodnotným nástrojem v oblasti autentické interpretace staré hudby i v oblasti soudobé vážné hudby, ale lze ji použít také v jazzové a populární hudbě. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na zobcovou flétnu, Hudební nauka, Komorní hra.

5.1.1.6.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na zobcovou flétnu	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	Celkem hodin
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou až tří žáků.
- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.6.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Studium zobcové flétny v sobě zahrnuje nejen zvládnutí dvou základních nástrojů, a to sopránové a altové flétny, ale i seznámení s celou rodinou zobcových fléten. U žáků rozvíjíme přirozenou hudebnost, techniku dýchání, rytmické cítění a technické dovednosti potřebné k samotné hře na flétnu.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Komorní hra*
- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.6.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na přípravné studium navazuje rozvoj dovednosti hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Žák

- předvede základní návyky pro hru na nástroj (správný postoj, držení nástroje)

- zahraje tóny g1-d2 v celých, půlových a čtvrtěových notách
- hraje jednoduché melodie v daném rozsahu
- pojmenuje části zobcové flétny
- správně nasadí tón, využívá techniku bráničního dýchání

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák

- předvede správné uvolněné držení těla, nástroje a nasazení tónu
- zahraje kvalitním rovným tónem za podpory žebně-bráničního dýchání
- stupnici C – dur zahraje plynule a rytmicky správně
- pojmenuje části zobcové flétny
- zahraje jednoduché lidové písně v rozsahu c1-d2

2. ročník

Žák

- zahraje rytmicky a plynule noty půlové, čtvrtěové, osminové
- správně a s jistotou nasadí tón
- zahraje stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně T5
- zahraje tenuto, staccato a legato v jednoduchých skladbách různých stylů v rozsahu od c1-a2

3. ročník

Žák

- zahraje přesně *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* ve složitějších skladbách
- zahraje rytmické hodnoty až po šestnáctinové
- zahraje durové stupnice se čtyřmi křížky a čtyřmi bé včetně jejich T5
- zahraje jednoduché skladby a motivy z období baroka a současnosti v rozsahu c1 - d3
- zná základy hry na altovou flétnu – ladění in F, případně sopraninovou flétnu – ladění in F
- při hře uplatňuje dynamiku a agogiku
- používá trioly a synkopy

4. ročník

Žák

- orientuje se v durových a mollových tóninách
- plynule zahraje skladbu ve složitějším taktu (6/8, 6/4, 2/2, 3/2)
- zahraje skladby a motivy z období baroka až současnosti
- přednese jednoduchou skladbu na sopránovou, altovou, případně sopraninovou flétnu
- zahraje jednoduché melodické ozdoby

- kultivuje tón na základě sluchové sebekontroly

5. ročník

Žák

- ovládá prstoklad v celém rozsahu nástroje
- rozpozná rozdíl mezi rovným tónem a *vibratem*
- zahraje skladby z období baroka a současnosti (concertina, lehčí koncerty a sonáty)
- dodrží hru v rytmu a zachovává správné tempo
- kombinuje hru na sopránovou flétnu (ladění in C) altovou a sopraninovou flétnu (ladění in F)
- zahraje stupnice a akordy v rychlejším tempu z paměti

6. ročník

Žák

- správně artikuluje, frázuje a při hře uplatňuje dynamiku
- rytmicky zahraje různé kombinace v celém rozsahu nástroje
- kombinuje hru na flétnu sopránovou a sopraninovou, dle fyzických možností na flétnu tenorovou, aplikuje hráčské dovednosti
- zahraje skladby různých stylových období
- správně zahraje *vibrato*

7. ročník

Žák

- zahraje běžné melodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent atp.)
- zahraje různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- ovládá hru durových a mollových stupnic a akordů
- prokáže schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem
- zvládá hru z listu

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*

- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru za doprovodu klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- zahraje melodické ozdoby a vibrato

3. ročník

Žák

- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- přečte jednodušší partituru z listu
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro zobcovou flétnu

- nastuduje a realizuje program absolventského koncertu s využitím různých typů zobcových fléten (sopraninová, sopranová, altová, tenorová) v celém rozsahu studijního zaměření

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.7. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na příčnou flétnu, Hudební nauka a Komorní hra. Studijní zaměření rozvíjí paměť, soustředění a schopnost citlivého vnímání okolního světa, připravuje samostatného, dobrého a pohotového hudebníka, který bude vybaven takovými hudebními a technickými dovednostmi, aby byl schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních.

5.1.1.7.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.

Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.7.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na Příčnou flétnu

Ke studiu hry na příčnou flétnu jsou přijímáni žáci, kteří projeví zájem o studium daného nástroje a splňují všechny předpoklady potřebné k jeho zvládnutí. U žáků je rozvíjena přirozená hudebnost, technika dýchání, rytmické cítění a technické dovednosti potřebné k samotné hře na flétnu.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předměty: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.7.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na Příčnou flétnu

1. ročník

Žák

- zvládá základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části a nástroj sestrojí
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla
- zahraje zvukově kvalitní tón s pomocí žeberně-brániční techniky
- rytmicky zahraje *tenuto* v tónovém rozsahu g1 – c2 (cis2) v celých, půlových a čtvrtých notách
- zahraje lidové písně a snadné skladby

2. ročník

Žák

- zahraje plynule a rytmicky správně *tenuto* i *legato* v tónovém rozsahu d1 – cis2
- využije artikulačních slabik „kü“ a „tü“ a použije je v probíraných skladbách
- zahraje durovou stupnicí a akordy s 1 křížkem a 1 bé v *tenutu* a *legatu*
- rytmicky rozdělí noty čtvrté až celé, půlové s tečkou, pomlky čtvrté až celé
- interpretuje jednoduché písně a skladby

3. ročník

Žák

- zahraje rytmicky a intonačně čistě *tenuto* a *legato* v tónovém rozsahu d1 – g2
- použije hru přefukovaných tónů do druhé oktávy
- zahraje stupnice a akordy durové do 2 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé v *tenutu* a *legatu*
- rozliší základní tempová a dynamická označení (p, mf, f)
- zahraje snadné a drobnější skladby různých slohových období

4. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu od c1 – a2
- zahraje stupnice a akordy durové do 3 křížků a bé, mollové do 2 křížků a bé v *tenuto*, *staccato* a *legato*
- rytmicky rozdělí noty šestnáctinové, čtvrtové, půlové a osminové s tečkou; pomlky šestnáctinové až celé
- zahraje vybrané přednesové skladby různých žánrů

5. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato*
- zahraje stupnice a akordy durové do 4 křížků a bé, mollové do 3 křížků a bé přes dvě oktávy
- zahraje rytmicky přesně v rozsahu nástroje od c1 – c3
- ovládá hru v dynamice *crescendo* a *decrescendo* s ohledem na intonaci
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou

6. ročník

Žák

- zahraje stupnice a akordy durové do 4 křížků a bé, mollové do 4 křížků a bé přes dvě oktávy
- samostatně pracuje na skladbě zadané učitelem nebo na skladbě vlastního výběru
- zahraje *vibrato* a *non vibrato*
- při hře využije celou dynamickou škálu
- orientuje se v základním schématu skladby
- určí náladu a charakter skladeb (veselá – smutná, tanec, pochod)

7. ročník

Žák

- samostatně nastuduje skladbu zadanou učitelem nebo skladbu vlastního výběru
- v rozboru skladby určí samostatné řešení problému s využitím doposud získaných znalostí a dovedností
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje
- zahraje jednoduché cvičení či skladbu z listu

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na Příčnou flétnu

1. ročník

Žák

- uplatňuje artikulační a výrazové prostředky a jejich kombinace
- zahraje stupnice durové a mollové v plném rozsahu
- samostatně vyřeší technické problémy spojené s nástrojem

2. ročník

Žák

- zahraje chromatickou stupnici v plném rozsahu nástroje
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu
- zahraje uvolněným a odlehčeným nátiskem s ohledem na nosnost zvuku a kvalitu tónu

- s jistotou přečte notový zápis nejrůznějších skladeb

3. ročník

Žák

- ovládá prostředky moderní techniky a dokáže je zapojit své hry na nástroj – např. *vibrato*, *frulato*
- samostatně zvolí ve skladbě vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- při hře využije hudební pojmy označující tempo, dynamiku, agogiku atd.

4. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu
- samostatně určí nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- zná základní literaturu pro příčnou flétnu
- samostatně vyhledá vhodné skladby k nastudování

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.8. Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Do dnešní podoby se vypracoval postupným historickým vývojem až v 18. století. Díky svému nezaměnitelnému zvuku si získal značnou oblibu u skladatelů, interpretů i posluchačů. Klarinet je nástroj velmi širokého uplatnění, má své nezastupitelné místo v hudbě komorní, symfonické, dechové, lidové, taneční a jazzové. Pro kvalitní ovládnutí nástroje je důležité osvojit si především správné dýchání, tvoření tónu a přesnou intonaci. V průběhu studia se žáci postupně učí zvládnout technické a výrazové prostředky nepostradatelné pro kvalitní interpretaci. Základní podmínkou pro hru na klarinet je dostatečná tělesná vyspělost - stálé zuby a fyzická zdatnost pro držení a ovládnutí nástroje. Studijní zaměření Hra na klarinet se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na klarinet, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.8.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16-18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na klarinet	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.8.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Studium předmětu hra na klarinet je zaměřeno na rozvoj hudebně sluchových dispozic žáka, vnímání intonace a kvality tónu nástroje. Tvorba tónu spočívá na kvalitním používání bránicové techniky dýchání a vytvoření správného postavení klarinetového nátisku. Žák si postupně osvojuje hru *tenuto*, *legato* a *staccato*, využívá různých dynamik nástroje a zdokonaľuje se u něj prstová technika. Dále je rozvíjena schopnost orientace v notovém zápisu a rozpoznávání charakteru a období dané skladby. V průběhu celého vyučovacího procesu je uplatňován přístup s ohledem na žákovy hudební, dovednostní a psychické dispozice.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat. Je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*
- *Komorní hra*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.8.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

1. ročník

Žák

- předvede základní návyky pro hru na nástroj (správný postoj, držení nástroje, správné postavení nátisku)
- využívá techniku bráničního dýchání
- správně artikuluje nasazení tónu
- zahraje *tenuto* a *legato* v celých až čtvrtvých notách
- hraje tóny e – a1 a stupnice i akordy C, G, F dur v šalmajovém rejstříku
- pojmenuje části klarinetu a umí je složit a rozložit
- rozezná základní dynamiku: *piano* a *forte*
- popíše stavbu a údržbu nástroje i údržbu plátků
- rozliší charakter a náladu skladby: rychlá – pomalá, veselá – smutná

2. ročník

Žák

- zahraje *tenuto* a *legato* v celých až osminových notách

- zahraje v rozsahu e – g²
- zahraje durové stupnice a akordy se 2 křížky, 2 bé a stupnici a moll s akordem
- předvede souhru s harmonickým doprovodem nebo ve dvojhlas s učitelem
- hraje plynule a rytmicky lidové písně a jednoduché skladby

3. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *portamento* a *legato* v celých až osminových notách
- je nátiskově stabilní, ovládá techniku rychlého nádechu
- drží nástroj uvolněně, s lehkým prstokladem bez křeči
- zahraje plynule a rytmicky v rozsahu e - c³
- zahraje stupnice a akordy s 3 křížky až 3 béčka a 2 křížky až 2 béčka moll
- zahraje jednoduché skladby staré a současné hudby
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

4. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v celých až šestnáctinových notách
- zahraje plynule a rytmicky v rozsahu e - e³
- disponuje nízkým prstokladem
- je nátiskově stabilní, ovládá složitější vazby i ve vyšších polohách
- předvede kadenci
- zahraje lidovou píseň v různých tóninách
- zahraje mollové a durové stupnice a akordy se 4 křížky až 4 bé v rychlejším tempu

5. ročník

Žák

- zahraje stupnice a akordy durové i mollové s 5 křížky až 5 bé v různých rytmických variantách a rychlém tempu
- hraje skladby a motivy z období baroka až současnosti (concertina, lehčí koncerty a sonáty)
- zahraje v širokém tónovém rozsahu e - g³
- respektuje dynamická, tempová a přednesová označení
- ovládá sluchovou sebekontrolu
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu

6. ročník

Žák

- hraje přednesové skladby z období klasicismu, romantismu až současnosti (koncerty, sonáty, koncertní kusy)
- zahraje základní rytmy jazzu, swingu a dalších moderních tanců
- zahraje výrazové prostředky k vystižení stylu a charakteru skladby
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- při hře zahraje celou dynamickou škálu
- zahraje přesvědčivě v tempech - *allegro*, *vivo*, *vivace*

7. ročník

Žák

- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- samostatně studuje skladby zadané učitelem nebo skladby vlastního výběru
- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- přednese rozmanitý repertoár sólový nebo komorní v celém rozsahu studijního zaměření
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru za doprovodu klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- zahraje melodické ozdoby a *vibrato*
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- přečte jednodušší partituru
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro klarinet

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními

- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.9. Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový dechový hudební nástroj, který se i přes svoji stavbu řadí mezi dřevěné hudební nástroje. Saxofon se vyvinul z klarinetu. Má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí symfonických a dechových a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech, jako je , swing, blues, rock a další. Studijní zaměření Hra na saxofon se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na saxofon, Hudební nauka a Komorní hra. Během studia žák rozvíjí své hudební vlohy, rytmické a intonační cítění, získává instrumentální dovednosti a seznamuje se s různými styly hry a žánry. Studijní zaměření Hra na saxofon zprostředkovává svým žákům komplexní vědomosti, dovednosti s praktické zkušenosti v oblasti sólové i komorní hry.

5.1.1.9.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na saxofon	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.9.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Studium předmětu Hra na saxofon je zaměřeno na rozvoj hudebně sluchových dispozic žáka, vnímání intonace a kvality tónu nástroje. Tvorba tónu spočívá na kvalitním používání bránicové techniky dýchání a vytvoření správného postavení saxofonového nátisku. Žák si postupně osvojuje hru *tenuto*, *legato* a *staccato*, frázování různých rytmů, využívá různých dynamik nástroje a zdokonaluje se u něj prstová technika. Dále je rozvíjena schopnost orientace v notovém zápisu a rozpoznávání charakteru dané skladby. V průběhu celého vyučovacího procesu je uplatňován přístup s ohledem na žákovy hudební, dovednostní a psychické dispozice.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat. Je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*
- *Komorní hra*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.9.3. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

1. ročník

Žák

- předvede správné uvolněné držení těla, nástroje a nasazení tónu
- zahraje kvalitním rovným tónem za podpory žeberně-bráničního dýchání
- správně artikuluje nasazení tónu
- zahraje plynule a rytmicky *tenuto*, *staccato* a *legato* v rozsahu c1 – g2 a stupnici C, G, F dur
- pojmenuje části saxofonu a umí jej složit a rozložit
- zahraje jednoduché lidové písně a skladby s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu c1 – c3 v celých, půlových, čtvrtových a osminových notách
- zahraje durové stupnice do dvou křížků a dvou bé, včetně T5
- zahraje plynule a rytmicky lidové písně a jednoduché skladby
- zahraje s doprovodem – dvojhlas s učitelem (2 saxofony) nebo s klavírem

3. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato* a *legato*
- zahraje rytmicky a intonačně čistě v rozsahu c1 - e3
- zahraje jednoduché skladby ze staré i současné hudby
- při hře využívá melodické ozdoby
- čistě intonuje
- jednoduché melodie a písně hraje s dynamikou

4. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v kadencích
- zahraje durové a mollové stupnice se čtyřmi křížky až čtyřmi bé včetně jejich T5
- je nátiskově stabilní, ovládá složitější vazby i ve vyšších polohách
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti
- uplatní dynamické odstínění
- transponuje jednoduchou lidovou píseň

5. ročník

Žák

- zahraje v širokém tónovém rozsahu c1 - f3
- respektuje dynamická, tempová a přednesová označení
- zahraje durové a mollové stupnice se pěti křížky až pěti bé včetně jejich T5
- ovládá sluchovou sebekontrolu
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- zahraje dlouhé tóny, stupnice a akordy v různých rytmických variantách

6. ročník

Žák

- zahraje základní rytmy jazzu, swingu a dalších moderních tanců
- zahraje výrazové prostředky k vystižení stylu a charakteru skladby
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- předvede náročnější melodické ozdoby,
- orientuje se v základním schématu skladby
- zahraje přesvědčivě v tempech - *allegro*, *vivo*, *vivace*

7. ročník

Žák

- při hře uplatňuje techniku správného dýchání, nátiskovou techniku specifickým postavením rtů
- orientuje se v interpretaci melodických ozdob
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru s doprovodem klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- zahraje melodické ozdoby a *vibrato*
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro saxofon

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.10. Studijní zaměření Hra na trubku

Studijní zaměření Hra na trubku se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na trubku, Hudební nauka a Komorní hra. V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje trubky, funkcí píšť a ošetřováním nástroje. Dle svých schopností si vytvoří vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je nutné dbát, aby byl úměrný technickým a nátiskovým schopnostem žáka. Žák má možnost se seznámit se skladbami různých autorů a stylových období.

5.1.1.10.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na trubku	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projevili-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.10.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na trubku

Žák získává ve hře na trubku základní výrazové dovednosti a správnou techniku hry. Samostatně se připravuje do výuky, díky tomu se učí zodpovědnosti, spolehlivosti, dochvilnosti a systematičnosti.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.10.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na trubku

1. ročník

Žák

- popíše nástroj a jeho díly
- stojí uvolněně při hře a správně drží nástroj
- předvede základy správného žeberně - bráničního dýchání, tvoření tónu a nasazení tónu na slabiku „TÁ“
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách
- zahraje tóny c1- c2
- rozpozná píseň pomalou a rychlou, veselou nebo smutnou
- zahraje jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák

- předvede správné žeberně - brániční dýchání
- předvede hru v tónovém rozsahu fis-d2
- zahraje základní dynamiku – p, mf, f
- zahraje durové stupnice a T5 do 2 křížků a 2bé v *tenuto* a *legato*
- zahraje lidové písně nebo jednoduché skladby

3. ročník

Žák

- předvede rytmicky hru *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v rozsahu dle fyzických schopností fis-e2
- zahraje durové stupnice a T5 do 3 křížků a 3 bé a mollové stupnice a T5 do 2 křížků a 2 bé *tenuto* a *legato*
- respektuje základní tempová a dynamická označení
- zahraje lidové písně nebo jednoduché skladby

4. ročník

Žák

- zahraje durové, mollové stupnice a T5 do 4 křížků a 4 bé v rychlejším tempu
- rytmicky interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů
- při hře použije dynamiku, *portamento*, *legato*, *staccato*
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák

- předvede hru v rozsahu dle svých fyzických schopností do g2
- při hře využije celou dynamickou škálu
- vysvětlí interpretaci základních melodických ozdob
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- předvede hru z listu skladeb úrovně látky 2. ročníku
- interpretuje skladby různých stylových období

6. ročník

Žák

- ovládá hru *legato* i *staccato* v rychlejším tempu v rozsahu do b2
- samostatně navrhne frázování, nádechy a celkové provedení dané skladby
- předvede orientaci v základním formálním schématu skladby
- zahraje na základě své hráčské vyspělosti repertoár rozličných stylových období

7. ročník

Žák

- ovládá hru *legato* a *staccato* i ve vysokém rejstříku
- zahraje stupnice durové, mollové a T5 do 4 křížků a 4 bé v rychlejším tempu a v různých artikulacích
- předvede hru základních melodických ozdob
- samostatně nastuduje etudy a skladby přiměřené jeho možnostem

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)

- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhrn prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na trubku

1. ročník

Žák

- zahraje všechny stupnice durové a mollové, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu
- má nosný kultivovaný tón
- použije při hře *vibrato*
- předvede dvojité *staccato*
- nastuduje koncert nebo sonátu

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových notách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby

- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- zhodnotí kvalitu provedení skladeb, které sám hraje nebo interpretaci jiné osoby
- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhne nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- vyjmenuje základní literaturu pro trubku

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.11. Studijní zaměření Hra na tenor

Tenor, zvaný také baskřídlovka, je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Patří do skupiny basových nástrojů a ve většině případů je laděn v B. V symfonických orchestrech se užívá jako tenorová tuba. Tenor má jemný, líbivý zvuk a notuje se v houslovém klíči. Patří mezi nástroje koncertní, i když nemá dostatek vlastní sólové literatury. Proto se využívají transkripce literatury trubky nebo pozounu. Ke studiu hry na tenor jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí hry na tento nástroj. Studijní zaměření Hra na tenor se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na tenor, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.11.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na tenor	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.11.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na tenor

Žáci se v průběhu studia seznámí s historií, uplatněním a ošetřováním nástroje. Naučí se pravidla samostatné domácí přípravy. V každé vyučovací hodině si pod dohledem učitele upevní správné cvičební návyky – správnému žeberně-bráničnímu dýchání, usazení nátisku, držení těla i nástroje.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.11.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na tenor

1. ročník

Žák

- předvede základní návyky pro hru na nástroj (správný postoj, držení nástroje)
- využívá techniku žeberně-bráničního dýchání
- správně artikuluje nasazení tónu
- zahraje plynule a rytmicky *tenuto* v rozsahu c1 – c2
- pojmenuje části tenoru a umí je složit a rozložit
- zahraje jednoduché lidové písně a skladby s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák

- uplatňuje hru v rozsahu g-e2 v celých, půlových, čtvrtých a osminových notách
- zahraje durové stupnice do dvou křížků a dvou bé, včetně T5
- zahraje plynule a rytmicky a dynamicky lidové písně a jednoduché skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato* a *legato*
- zahraje rytmicky a intonačně čistě v rozsahu fis – g2
- zahraje jednoduché skladby ze staré i současné hudby
- čistě intonuje
- jednoduché melodie a písně zahraje s dynamikou

4. ročník

Žák

- zahraje stupnice se čtyřmi křížky až čtyřmi bé včetně jejich T5
- je nátiskově stabilní
- transponuje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu fis – g2
- zahraje plynule a v rytmu *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato*
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v celých až šestnáctinových notách
- zahraje skladby z období baroka až současnosti (concertina, lehčí koncerty a sonáty)
- zahraje v širokém tónovém rozsahu fis – a2
- uplatní *crescendo* a *decrescendo* s důrazem na intonaci a práci s dechem
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- zahraje stupnice a akordy v různých rytmických variantách
- zahraje v basovém klíči – barytonový hlas

6. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu fis – c3
- zahraje základní rytmy jazzu, swingu a dalších moderních tanců
- zahraje výrazové prostředky k vystižení stylu a charakteru skladby
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- při hře zahraje celou dynamickou škálu
- zahraje retní vazby v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje přesvědčivě v tempech - *allegro*, *vivo*, *vivace*

7. ročník

Žák

- interpretuje běžné melodické ozdoby
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- přednese rozmanitý repertoár sólový nebo komorní v celém rozsahu studijního zaměření
- v rozboru skladby dojde k samostatnému řešení problému s využitím doposud získaných znalostí a dovedností
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na tenor

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru s doprovodem klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- zahraje melodické ozdoby a vibrato
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro klarinet

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.12. Studijní zaměření Hra na baryton

Baryton, zvaný také eufonium patří do skupiny basových nástrojů a ve většině případů je ladění in C. V symfonických orchestrech se užívá jako barytonová tuba. Baryton má jemný, líbivý zvuk a notuje se v basovém klíči. Patří mezi nástroje koncertní, i když nemá dostatek vlastní sólové literatury. Proto se využívají transkripce literatury trubky nebo pozounu. Ke studiu hry na baryton jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí hry na tento nástroj. Studijní zaměření Hra na baryton se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na baryton, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.12.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na baryton	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.12.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na baryton

Žáci se v průběhu studia seznámí s historií, uplatněním a ošetřováním nástroje. Naučí se pravidla samostatné domácí přípravy. V každé vyučovací hodině si pod dohledem učitele upevní správné cvičební návyky – správnému žeberně-bráničnímu dýchání, usazení nátisku, držení těla i nástroje.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.12.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na baryton

1. ročník

Žák

- předvede základní návyky pro hru na nástroj (správný postoj, držení nástroje)
- využívá techniku žeberně-bráničního dýchání
- správně artikuluje nasazení tónu
- zahraje plynule a rytmicky *tenuto* v rozsahu B - b
- pojmenuje části tenoru a umí je složit a rozložit
- zahraje jednoduché lidové písně a skladby s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu F – d1 v celých, půlových, čtvrtových a osminových notách
- zahraje durové stupnice do dvou křížků a dvou bé, včetně T5
- zahraje plynule a rytmicky a dynamicky lidové písně a jednoduché skladby
- zahraje s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato* a *legato*

- zahraje rytmicky a intonačně čistě v rozsahu E – f1
- zahraje jednoduché skladby ze staré i současné hudby
- čistě intonuje
- jednoduché melodie a písňe zahraje s dynamikou

4. ročník

Žák

- zahraje stupnice se čtyřmi křížky až čtyřmi bé včetně jejich T5
- je nátiskově stabilní
- transponuje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu E – f1
- zahraje plynule a v rytmu *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato*
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v celých až šestnáctinových notách
- zahraje skladby z období baroka až současnosti (concertina, lehčí koncerty a sonáty)
- zahraje v širokém tónovém rozsahu E – g1
- uplatní *crescendo* a *decrescendo* s důrazem na intonaci a práci s dechem
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- zahraje stupnice a akordy v různých rytmických variantách
- hraje v houslovém klíči – tenorový hlas

6. ročník

Žák

- zahraje základní rytmy jazzu, swingu a dalších moderních tanců
- zahraje výrazové prostředky charakteristické pro daný styl a skladbu
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- při hře zahraje celou dynamickou škálu
- zahraje retní vazby v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách,
- zahraje přesvědčivě v tempech - *allegro*, *vivo*, *vivace*

7. ročník

Žák

- interpretuje běžné melodické ozdoby
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- přednese rozmanitý sólový nebo komorní repertoár v celém rozsahu studijního zaměření
- v rozboru skladby dojde k samostatnému řešení problému s využitím doposud získaných znalostí a dovedností
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na baryton

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru s doprovodem klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách

- zahraje nastudované skladby stylově a technicky správně
- zahraje melodické ozdoby a *vibrato*
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro klarinet

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i v melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.13. Studijní zaměření Hra na trombon

Snižcový tenorový pozoun, zvaný také trombon, je nástroj dnes všeobecně používaný v hudební praxi v symfonickém orchestru, v taneční a populární hudbě i v hudbě dechové. Vznikl z původní jednoduché fanfárové trubky v 15. století. Díky své konstrukci je jediným dechovým nástrojem, který může hrát absolutně čistě v jakémkoli ladění. Na rozdíl od pístového trombonu používá pozoun ke změně výšky tónu snížec, který se může pohybovat v rámci sedmi poloh. Notace se zapisuje v basovém a tenorovém klíči. Pro zahájení studia hry na tento nástroj je nutná dostatečná délka paží. Studijní zaměření Hra na trombon se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na trombon, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.13.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 - 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na trombon	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.13.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na trombon

Žáci se během studia tohoto předmětu seznámí s historií, uplatněním a ošetřováním nástroje. Osvojí si pravidla samostatné domácí přípravy. Upevní si správné cvičební návyky – držení těla i nástroje, usazení nátisku a zásady správného žeberně-bráničního dýchání.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.13.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na trombon

1. ročník

Žák

- zahraje *tenuto*
- předvede základní návyky pro hru na nástroj (správný postoj, držení nástroje) a správné (přirozené) nasazení nátrubku na rty, omezování tlaku na rty pomocí dechu
- využívá techniku žeberně-bráničního dýchání
- zahraje plynule a rytmicky *tenuto* v rozsahu první až čtvrté polohy a stupnici Es, F – dur dle rozsahu
- pojmenuje části trombónu
- zahraje jednoduché lidové písně a skladby s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák

- zahraje tóny E – d1 a zná durové stupnice se 2 křížky až 2 bé včetně jejich T5
- zahraje plynule a rytmicky lidové písně a jednoduché skladby
- zahraje s doprovodem klavíru nebo učitele (dva trombóny)
- při hře rozliší základní dynamiku

3. ročník

Žák

- zahraje *tenuto, staccato a legato*
- zahraje rytmicky a intonačně čistě v rozsahu E – f1 a zná stupnice 4 křížky až 4 béčka včetně jejich T5 dur a 2 křížky až 2béčka moll a ovládá jejich T5
- hraje jednoduché skladby ze staré i současné hudby
- čistě intonuje
- jednoduché melodie a písně hraje s dynamikou

4. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu E – a1
- zahraje durové a mollové stupnice se čtyřmi křížky až čtyřmi bé včetně jejich T5
- dodržuje hru v rytmu a uplatňuje různé druhy *legata*
- je nátiskově stabilní, ovládá složitější retní vazby i ve vyšších polohách
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti
- uplatní základní výrazové prostředky *cantabile, dolce, rubato, ritardando, accelerando*

5. ročník

Žák

- zahraje *tenuto, staccato, portamento a legato* na stupnicích a akordech v různých rytmických variantách
- zahraje skladby z období baroka až současnosti (concertina, lehčí koncerty a sonáty)
- zahraje v širokém tónovém rozsahu E – b
- uplatní *crescendo* a *decrescendo* s důrazem na intonaci a práci s dechem
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu

6. ročník

Žák

- zahraje základní rytmy jazzu, swingu a dalších moderních stylů
- uplatní výrazové prostředky charakteristické pro styl skladby
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- při hře uplatní celé dynamické škály
- zahraje přesvědčivě v tempech - *allegro, vivo, vivace*

7. ročník

Žák

- při hře uplatňuje techniku správného dýchání a nátiskovou techniku specifickým postavením rtů
- uplatní orientaci v interpretaci melodických ozdob
- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci se snižcovou technikou
- čistě intonuje a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i v orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na trombon

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru s doprovodem klavíru
- zahraje kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby
- má nosný kultivovaný tón

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje nastudované skladby stylově a technicky správně
- zahraje melodické ozdoby
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování

4. ročník

Žák

- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- sám aktivně vyhledává vhodné skladby k nastudování
- zná základní literaturu pro trombon

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.14. Studijní zaměření Hra na tubu

Tuba je basový dechový nástroj. Vzhledem k hmotnosti nástroje se na něj hraje vsedě. Studijní zaměření Hra na tubu se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na tubu, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.14.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16- 18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na tubu	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.14.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na tubu

Žáci se v průběhu studia seznámí s historií, uplatněním a ošetřováním nástroje. Naučí se pravidla samostatné domácí přípravy. V každé vyučovací hodině si pod dohledem učitele upevní

správné cvičební návyky: správnému žeberně-bráničnímu dýchání, usazení nátisku, držení těla i nástroje.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma Komorní hry může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.14.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na tubu

1. ročník

Žák

- popíše nástroj a jeho díly
- při hře sedí uvolněně a správně drží nástroj
- nasadí tóny na slabiku „tá“
- předvede hru *tenuto* v celých, půlových a čtvrtových notách
- zahraje tóny B1 - B a stupnici B dur
- zahraje píseň nebo jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák

- zahraje rovným tónem bez kolísání
- předvede správné uvolněné držení těla, nástroje a správné nasazení tónu
- zahraje stupnici F dur v celých a půlových notách v rozsahu oktávy
- zahraje lidové písně, jednoduché dětské skladby a motivy v rozsahu F1 - d

3. ročník

Žák

- zahraje kvalitním rovným tónem za podpory žeberně-bráničního dýchání
- předvede hru *tenuto*, *staccato*, *legato* v odlišných dynamických odstínech
- zahraje skladby, etudy v rozsahu F1 – f v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje jednoduché melodie a písně s dynamikou
- interpretuje drobné skladby různých slohových období

4. ročník

Žák

- zahraje dynamicky a vyrovnaným tónem v rozsahu dvou oktáv
- zahraje skladby, etudy v rozsahu F1 – f v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák

- zahraje skladby, etudy v rozsahu F1 - f v půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových notách
- užije výrazových prostředků (dynamika, agogika)
- zahraje na nástroj intonačně čistě znějící tóny
- zahraje dlouhé tóny, stupnice a akordy v různých rytmických variantách

6. ročník

Žák

- uplatní výrazové prostředky k vystižení stylu a charakteru skladby
- zahraje stupnice a T5 do 4 křížků a 4bé v rozsahu nástroje v různých rytmických variantách
- při hře využije celé dynamické škály
- zahraje *vibrato*

7. ročník

Žák

- předvede hru intonačně čistě a sluchem kontroluje nátiskovou techniku v celém rozsahu nástroje
- zahraje různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- vysvětlí interpretaci základních melodických ozdob
- zvolí tempo a artikulaci podle charakteru skladby
- zahraje jednoduché cvičení a skladby z listu

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení

- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na tubu

1. ročník

Žák

- zahraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby (*staccato*, *tenuto*)
- předvede hru s doprovodem klavíru
- zahraje nosným kultivovaným tónem a dynamicky s ním pracuje
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby
- předvede dvojité *staccato*

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- zahraje melodické ozdoby a vibrato

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů

4. ročník

Žák

- doprovodí jednoduchou melodií pomocí funkce T, S, D
- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky charakteristické pro hru na tubu
- samostatně navrhuje nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- vyjmenuje základní literaturu pro tubu

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodií
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.15. Studijní zaměření Hra na bicí

Bicí nástroje jsou pravděpodobně nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Mají velkou tradici v hudbě lidové, koncertní i moderní. Bicí nástroje se dělí na bicí soupravu a perkuse. Perkusi existuje mnoho druhů - každý národ má velké množství vlastních bicích nástrojů. K výuce hry na bicí nástroje jsou přijímáni žáci, kteří mají základní hudební a fyzické předpoklady. Studijní zaměření Hra na bicí se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na bicí, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.15.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na bicí	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkem hodin týdně	1	2

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na bicí	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16-18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na bicí	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dřívě, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.15.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na bicí

Ke studiu hry na bicí nástroje jsou přijímáni žáci, kteří projeví dostatečný zájem a splňují psychosomatické podmínky potřebné ke zvládnutí hry na tyto nástroje.

V rámci tohoto předmětu se žáci postupně věnují hře na malý buben, soupravu bicích nástrojů, tamburínu, triangl, velký koncertní buben, párové činely a bonga. Součástí výuky je také hra na melodické bicí nástroje – xylofon a vibrafon.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat. Je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*
- *Komorní hra Crazy drums*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.15.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na přípravné studium navazuje rozvoj dovedností hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na bicí

Žák

- Předvede správné sezení u bicí soupravy s oporou v nohách
- Správné držení těla, uvolněné zápěstí, lokty od těla
- Předvede správné držení paliček
- Zahraje půlové, čtvrtkové, osminové noty a jejich kombinace
- Správně střídá ruce podle zápisu P - L
- Zahraje základní úder na malý bubínek, neťuká paličkami o sebe
- Umí vytleskávat rytmus při zpívání písničky
- Umí pochodovat do rytmu

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na bicí

1. ročník

Žák

- předvede správné držení paliček s využitím balančního bodu
- ukáže základní protahovací a uvolňovací cviky
- stručně popíše základní historii bicích nástrojů
- pojmenuje základní části soupravy a sestaví základní postavení bubnu a soupravy
- nastaví si bicí nástroje ke hře
- základní úder zahraje z prstu, bez zápěstí a lokte a bez zjevných křečí
- zahraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových notách
- pozná půlovou notu s tečkou
- zahraje základní dělení rytmů na malý bubínek a na soupravu bicích nástrojů (základní znalosti hry na činel HI-HAT zavřený a sešlápnutý, velký buben – šlapák a malý buben – chrasťák)
- zahraje základní úder na malý buben bez chrastění paličkami do jednoho místa – tj. do jedné třetiny mezi středem a vzdálenější stranou
- ovládá základní údržbu nástroje
- zahraje v rytmu, v taktu celém, 4/4, 3/4 a 2/4

2. ročník

Žák

- použije správný způsob sezení u bicí soupravy
- předvede dělení základních rytmů na malý bubínek a na soupravu bicích nástrojů v pomalých tempech
- zahraje v rytmu v taktu *alla breve*
- zahraje na jednotlivé bubny nebo jednoduché rytmy na soupravu bicích nástrojů včetně přechodů se zavřeným a sešlápnutým činelem HI-HAT
- předvede základy víření – tzv. dvojúder v rychlejším sledu za sebou

3. ročník

Žák

- zahraje víření – tzv. dvojúder v rychlejším sledu za sebou
- zahraje techniku řídkého až hustého víru (mlýnek),
- zahraje základy koordinačních cvičení
- předvede jednoduché zápěstní střídavé údery v mírném tempu a zahraje další *patterns*
- zahraje dynamické rozlišení - *forte*, *mezzoforte* a *piano*

4. ročník

Žák

- základní úder zahraje z prstu, v silnější dynamice se zápěstím, a to bez hry z lokte a bez zjevných křečí
- zahraje dělení základních rytmů na malý bubínek a na soupravu bicích nástrojů ve středních tempech
- zahraje rytmus na celou soupravu bicích nástrojů bez pomoci učitele s pomocí metronomu
- zahraje rytmickou stupnici ve středním tempu
- zahraje dynamické rozlišení - *fortissimo*, *forte*, *mezzoforte*, *mezzopiano*, *piano*, *akcent*, *sforzatto* v pomalých a středních tempech
- improvizuje doprovod ke skladbám různého charakteru

5. ročník

Žák

- s jistotou předvede tzv. hru prstem
- zahraje rytmy v dvaatřicetinových notách a ovládá jejich pomlky, zná půlovou, čtvrtovou, osminovou, šestnáctinovou a dvaatřicetinovou notu s tečkou
- zahraje dělení základních rytmů na malý bubínek a na soupravu bicích nástrojů ve středních a rychlejších tempech
- samostatně pozná základní doprovodné rytmy a aplikuje je v praxi
- rozezná a doprovodí základní rytmy: polka, valčík, waltz, tango, pochod, foxtrot, slowfox, rock'n'roll, beat, rock, ska, jazz, swing
- zahraje na xylofon základní stupnice, chromatiku a jednoduché melodie

6. ročník

Žák

- zahraje a doprovodí hru v různých taktech a jejich kombinacích
- zahraje krátká ucelená cvičení na nejběžnější orchestrální bicí nástroje včetně dynamiky
- rozezná a doprovodí složitější rytmy: ska, jazz, swing, latinské rytmy
- zahraje složitější skladby na melodické bicí nástroje

7. ročník

Žák

- plynule zahraje rytmické stupnice
- předvede dělení rytmů v rozsahu 1:2 až 2:8 a vír na celé, půlové, čtvrtové, osminové a šestnáctinové notě
- orientuje se v základních taktech a rytmickém dělení, které danému taktu přísluší
- zahraje skladby různých stylových zaměření sólově, s doprovodem klavíru nebo v komorním provedení

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)

- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě

individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na bicí

1. ročník

Žák

- pohotově zahraje z listu skladby určené I. stupni
- vyjádří názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různého stylového období a výrazového charakteru
- zahraje celé spektrum technických a rytmických možností nástroje
- orientuje se v notovém zápise

2. ročník

Žák

- samostatně zahraje technické, rytmické, frázovací a výrazové varianty při interpretaci skladeb
- plynule doprovodí z listu melodii či nahrávku

3. ročník

Žák

- do hry vloží vlastní představu a zařadí „open solo“

- použije *rimschot* (úhoz zároveň na ráfek i blánu)
- zahraje nové skladby podle svého vlastního zájmu
- popíše historii a vývoj hry na bicí nástroje

4. ročník

Žák

- zahraje v nepravidelných taktech např. 9/8 takt ve frázování (např. 2+2+2+3 nebo 3+2+2+2)
- zvládne jednoduchou opravu nástroje
- samostatně nastavuje blány a chystá si paličky pro potřebu své hry
- samostatně připraví a interpretuje improvizované sólo
- zvládne souhru s dalším hudebním nástrojem a v komorním souboru

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.16. Studijní zaměření Hra na lesní roh

Předchůdce lesního rohu, naturhorn (bezklapkový roh) je využíván v hudbě barokní a klasicistní. Moderní klapkový lesní roh pak má nezastupitelnou úlohu v hudbě romantismu. Jeho charakteristická barva tónu je autory hojně využívána i dnes. Studijní zaměření Hra na lesní roh se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na lesní roh, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.16.1. Učební plán (UP)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16-18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Hra na lesní roh	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.16.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

Úkolem předmětu je položit u žáka základy správného dýchání, naučit základům hry na lesní roh a seznámit ho s jeho možnostmi a s možnostmi jeho využití. Následně dále rozvíjet schopnosti a vlohy žáka, vést jej k maximálnímu technickému a výrazovému využití nástroje. Připravit jej pro interpretaci sólovou, souborovou i orchestrální a tím jej připravit pro jeho vlastní začlenění do praktického hudebního života.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat, je to dialog mezi zúčastněnými. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma Komorní hry může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáka. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Dechový orchestr*
- *Taneční orchestr Leopardi*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.16.3. Vzdělávací obsah

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

1. ročník

Žák

- popíše nástroj a jeho díly
- stojí uvolněně při hře a správně drží nástroj
- předvede základy správného žebně - bráničního dýchání, tvoření tónu a nasazení tónu na slabiku „TÁ“
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových notách
- zahraje tóny c1- g1
- rozpozná píseň pomalou a rychlou, veselou nebo smutnou
- zahraje jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák

- předvede správné žebně - brániční dýchání
- předvede hru v tónovém rozsahu fis-d2
- zahraje základní dynamiku – p, mf, f
- zahraje durové stupnice a T5 do 2 křížků a 2bé v *tenuto* a *legato*
- zahraje lidové písně nebo jednoduché skladby

3. ročník

Žák

- předvede rytmicky hru *tenuto*, *staccato*, *portamento* a *legato* v rozsahu dle fyzických schopností g-e2
- zahraje durové stupnice a T5 do 3 křížků a 3 bé a mollové stupnice a T5 do 2 křížků a 2 bé *tenuto* a *legato*
- respektuje základní tempová a dynamická označení
- zahraje lidové písně nebo jednoduché skladby

4. ročník

Žák

- zahraje durové, mollové stupnice a T5 do 4 křížků a 4 bé v rychlejším tempu
- rytmicky interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů
- při hře použije dynamiku, *portamento*, *legato*, *staccato*
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti

5. ročník

Žák

- předvede hru v rozsahu dle svých fyzických schopností do g2
- při hře využije celou dynamickou škálu
- vysvětlí interpretaci základních melodických ozdob
- zahraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- předvede hru z listu skladeb úrovně látky 2. ročníku
- interpretuje skladby různých stylových období

6. ročník

Žák

- ovládá hru *legato* i *staccato* v rychlejším tempu v rozsahu do b2
- samostatně navrhne frázování, nádechy a celkové provedení dané skladby
- chápe oktavový přesun, popíše rozdílné ladění lesních rohů (B, F, Es)
- předvede orientaci v základním formálním schématu skladby
- zahraje na základě své hráčské vyspělosti repertoár rozličných stylových období

7. ročník

Žák

- ovládá hru *legato* a *staccato* i ve vysokém rejstříku
- zahraje stupnice durové, mollové a T5 do 4 křížků a 4 bé v rychlejším tempu a v různých artikulacích
- chápe elementární transpozici o kvintu a tercii a popíše je vlastními slovy
- samostatně nastuduje etudy a skladby přiměřené jeho možnostem

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. – 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění, příchod a odchod dirigenta
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje rytmicky a melodicky svůj part
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- samostatně se doladí v sekci i orchestru
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází z vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

1. ročník

Žák

- zahraje všechny stupnice durové a mollové, T5, D7 a zm7 v rychlých tempech a různými způsoby
- využívá celého spektra technických dovedností při práci s dechem a nasazením tónu
- má nosný kultivovaný tón
- použije při hře *vibrato*
- předvede dvojité *staccato*
- nastuduje koncert nebo sonátu

2. ročník

Žák

- předvede hru v celém rozsahu nástroje v osminových a šestnáctinových notách
- zahraje stylově a technicky nastudované skladby
- vysvětlí frázování taneční a swingové hudby
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

3. ročník

Žák

- plynule zahraje z listu jednodušší partituru
- vyjádří charakter skladby podle svých pocitů
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

4. ročník

Žák

- zhodnotí kvalitu provedení skladeb, které sám hraje nebo interpretaci jiné osoby
- uplatní všechny artikulační a výrazové prostředky
- samostatně navrhne nádechy, frázování, způsob nasazení a artikulace
- vyjmenuje základní literaturu pro lesní roh

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- přetransponuje jednoduchou melodii
- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Poznámka: Žáci v přípravném studiu začínají plnit osnovy studijního zaměření zobcová flétna. Podle schopností žáka lze délku studia přípravného nástroje upravovat.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.17. Studijní zaměření Zpěv

Během studia Sólového zpěvu se žák prostřednictvím různých vokálních útvarů naučí tento jedinečný nástroj šetrně ovládat, kultivovaně používat a spolupracovat s instrumentálním doprovodem. Ve sborovém a komorním zpěvu pak žáci rozvíjí svoji schopnost zpívat vícehlas a spolupracovat ve větším kolektivu. Žák by se měl během studia seznámit s různými vokálními útvary (píseň, opera, opereta, muzikál). K základnímu vzdělání, také patří všeobecný přehled v oblasti hudby a kritické zhodnocení svého vlastního nebo jiného výkonu. Studijní zaměření Zpěv se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Sólový zpěv, Hudební nauka, Sborový zpěv, Komorní zpěv, zpěv a korepetice.

5.1.1.17.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Sólový zpěv	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
Sborový zpěv				2	2	2	2	8
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	4-4,5	4-4,5	3	3	18 - 20,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	Celkem hodin
Sólový zpěv	1	1	1	1	4
Komorní zpěv	1	1	1	1	4
Zpěv a korepetice			0,5	0,5	1
Celkem hodin týdně	2	2	2,5	2,5	9

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Přípravné studium je vyučováno individuálně nebo ve skupince dvou žáků.
- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Sborový zpěv dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.1.17.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

Studium předmětu Sólový zpěv je zaměřeno na získání základu pěvecké hlasové techniky a základů hlasové hygieny. Je věnována pozornost hudebně sluchovým schopnostem, které jsou rozvíjeny. Žáci jsou směřováni k samostatnému studiu skladeb a k jejich kultivovanému předvedení na veřejnosti.

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

V předmětu Komorní zpěv se žáci naučí uplatnit veškeré technické dovednosti, které získali v průběhu studia sólového zpěvu na 1. stupni. Naučí se zde udržet svoji melodickou linku a vnímat harmonii zpívaného akordu. Žák v předmětu Komorní zpěv využívá přirozené potřeby dětí setkávat se s ostatními při společném díle, vede k zodpovědnému přístupu jednotlivce.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Cílem předmětu Sborový zpěv je naučit žáka zásady správné pěvecké techniky. Ve sborovém zpívání se mohou uplatnit všichni žáci, kteří mají základní muzikální předpoklady. Žáci se zde seznámí s širokým pěveckým repertoárem, který zahrnuje skladby různých stylů a žánrů, i lidové písně nejrůznějších národů. Sborový zpěv jim dává možnost uplatnit se v kolektivu a být jeho platným členem. Naučí se zde spolupráci a zodpovědnosti za společné dílo.

Vyučovací předmět: Zpěv a korepetice

V rámci předmětu Zpěv a korepetice se žák naučí samostatně vnímat včasné nástupy, mezihry a dohry. Udrží si svoji melodickou linku. Na společném výrazu spolupracuje spolu s korepetitorem a učí se vnímat doprovod jako součást celého výkonu. Využívá i vhodných výrazových prostředků.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.1.17.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium.

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

Žák

- předvede klidný postoj při zpěvu písní
- zazpívá text písně z paměti
- zazpívá lidové písně s melodickou linkou a harmonickým doprovodem
- zazpívá jednoduché umělé písně s melodickou linkou a harmonickým doprovodem

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro pěveckou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

1. ročník

Žák

- předvede nádech a výdech bez zvednutých ramen
- používá hlas ve svém přirozeném rozsahu a netlačí na něj
- dodrží jednoduchý rytmus
- vysvětlí obsah textu písně
- zazpívá text písně o více slokách z paměti
- zazpívá dětskou umělou nebo lidovou píseň čistě

2. ročník

Žák

- předvede přirozený a klidný pěvecký postoj
- předvede klidný nádech
- při zpěvu předvede zřetelnou výslovnost
- rozezná tlačný tón od lahodně znějícího
- vysvětlí, jakou náladu píseň vyjadřuje
- zazpívá píseň i jiného žánru

3. ročník

Žák

- předvede nádech a výdech bez zvednutých ramen při zpěvu
- měkce nasadí tón s pocitem, jakoby byl tón tvořen z čela
- rozezná znělý nebo neznělý tón
- zazpívá píseň v rámci svého přirozeného rozsahu
- při zpěvu předvede využití jednoduché dynamiky (p, f) a agogiky (smutně, vesele)

- zazpívá písně s jednoduchou přehrou a mezihrou

4. ročník

Žák

- uvědoměle zachovává pěvecký postoj
- uplatní hlavový tón
- uplatní čisté, měkké nasazení tónu
- předvede zřetelnou výslovnost konsonantů
- správně vyjádří smysl zpívaného textu a správně ho interpretuje
- zpívá jistě s klavírním doprovodem

5. ročník

Žák

- uplatní hlavovou rezonanci
- při zpěvu správně spojuje konsonanty a vokály
- předvede vázání tónů
- při zpěvu vystihne náladu a charakter písně
- zazpívá s lehkostí v hlase
- má přirozený projev při všech veřejných vystoupeních
- dokáže se vyrovnat se všemi problémy, které vzniknou při vystoupení
- v období mutace použije zpěv tzv. bzučených tónů
- v období mutace užije střední hlasovou polohu

6. ročník

Žák

- při správném postoji uplatní hrudní rezonanci
- vyrovnává vokály
- zřetelně artikuluje
- uzpívá delší dechovou frázi
- zazpívá zněle a zvučně
- pracuje s dynamikou (crescendo, decrescendo), agogikou a se změnou tempa
- splní vyšší požadavky na vystižení správné nálady a charakter písní
- uplatní vlastní hudební představivost při interpretaci písní
- v období mutace zpívá bzučené tóny, odlehčuje hlas

7. ročník

Žák

- při zpěvu předvede žeberně-brániční dýchání
- užije v celém rozsahu hlavovou rezonanci
- uplatní měkké a opřené nasazení tónu
- má vyrovnané hlasové rejstříky
- používá správné výrazové prostředky
- utvoří a vede dechovou frázi

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

4. - 5. ročník

Žák

- dodržuje klidné a přirozené držení těla
- dbá na klidné a hluboké dýchání
- dbá na správnou artikulaci
- zvládá čistou intonaci v rámci svého rozsahu
- použije hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost, nepřepíná své síly
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- má povědomí o legatovém zpěvu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- správně reaguje na dirigentská gesta

6. - 7. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- využívá rozšířený hlasový rozsah
- podle svých možností má vyrovnané hlasové rejstříky
- zachová hudební frázi
- rozlišuje kultivovaný projev
- pracuje s větším rozsahem dynamiky
- vhodně interpretuje skladby nejrůznějších období, danou interpretaci dokáže rozpoznat v ukázkách a podle svých možností ji uplatňovat ve svém hudebním projevu
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- při zpěvu sborových skladeb vnímá vyváženost jednotlivých hlasů

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium

I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

1. ročník

Žák

- hlavovou rezonanci zapojí ve všech polohách
- vědomě zapojí dechovou oporu

- zazpívá lidové písně v náročnějších úpravách
- zpívá umělé písně s větším rozsahem, různých stylů a žánrů
- dbá na přirozený projev
- při přednesu skladeb uplatní různé podněty z koncertů a divadelních představení

2. ročník

Žák

- vědomě utvoří a vede dechovou frázi
- uplatní zpěv plynulé kantilény
- zachovává správnou výslovnost konsonantů i vokálů a jejich spojení
- studuje samostatně notový materiál

3. ročník

Žák

- udrží si lehkost v hlase
- správně nasadí tón, má široce otevřené hrdlo
- předvede správnou výslovnost cizojazyčných textů
- kultivovaně interpretuje vokální skladby různých stylových období

4. ročník

Žák

- využije všechny doposud získané technické dovednosti
- uplatní různorodou škálu dynamických i výrazových prostředků
- zazpívá umělé písně s větším rozsahem, písně různých stylů a žánrů, árie
- dosažený výkon odborně zkontroluje s učitelem
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

1. - 2. ročník

Žák

- zazpívá svůj part ve vícehlasé skladbě
- udrží se samostatně ve svém hlase
- zpívá z listu jednodušší skladby
- vhodně interpretuje skladby romantického a klasického období
- zpívá skladby různých stylů a žánrů
- zpívá čistě bez podpory nástroje
- aktivně reaguje na svého pěveckého partnera

3. - 4. ročník

Žák

- udrží se samostatně ve svém hlase i při zpěvu *a capella*.
- samostatně nastuduje skladbu technicky, dynamicky i intonačně
- kultivovaně interpretuje skladby romantické, klasické i polyfonní
- zpívá písně *a capella*

- aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními

Vyučovací předmět: Zpěv a korepetice

3. - 4. ročník

Žák

- čistě zazpívá svůj part v náročnějších skladbách
- přizpůsobí se a spolupracuje s korepetitorem
- správně nastoupí a rozliší přede hry a mezihry
- přijde do hodiny připraven (zná skladbu po stránce rytmické i melodické)
- vysvětlí obsah skladby a s pomocí doprovodu ji adekvátně interpretuje

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.1.18. Studijní zaměření Hra na cimbál

Cimbál je deskový úderný strunný hudební nástroj s pedálem. Struny rozeznávají cimbalisté převážně úderem paličky. Nejčastěji se používají dvě dřevěné paličky nejrůznějších tvarů. Ocelové struny jsou nataženy v rezonanční skříní lichoběžníkového tvaru. Pro každý jednotlivý tón je natažena jedna až čtyři struny. Struny jsou vedeny střídavě přes kobylky, což umožňuje přesnější úder paličkou. Cimbál je nástroj se širokým uplatněním ve hře sólové, komorní, souborové i orchestrální. Hra na cimbál je nezastupitelná pro interpretaci hudebního folklóru. Individuální vyučování slouží k upevnování, prohlubování a rozvíjení technických a výrazových dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti. Studijní zaměření Hra na cimbál se uskutečňuje prostřednictvím vyučovacích předmětů Hra na cimbál, Hudební nauka a Komorní hra.

5.1.1.18.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na cimbál	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0	0,5
Celkem hodin týdně	1	2 - 2,5

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	7
Komorní hra				1	1	1	1	4
Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Nepovinný předmět Obligátní klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			2,5
Celkem hodin týdně	2-2,5	2-2,5	2-2,5	3-3,5	3-3,5	2	2	16 -18,5

Přípravné studium II. stupně

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má jeden ročník. Hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně. Předmětová skladba je stanovena třídním učitelem a vychází z individuálních dispozic a potřeb žáka.

Základní studium II. stupně

Předmět	II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	Celkem hodin
Hra na cimbál	1	1	1	1	4
Komorní hra	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	2	2	2	2	8

Studium pro dospělé

Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem základního studia II. stupně.

Poznámky k UP:

- Přípravné studium je vyučováno individuálně.
- Žák může být na základě individuálních dispozic a rozhodnutí učitele zařazen do předmětu Komorní hra dříve, než je uvedeno v učebním plánu.
- Projeví-li žák zvýšený zájem o některý z vyučovaných předmětů daného studijního zaměření, může mu být po dohodě s učitelem a ředitelkou školy hodinová dotace navýšena.

5.1.18.2. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hra na cimbál

Studium předmětu Hra na cimbál je zaměřeno na rozvoj hudebně sluchových dispozic žáka. Uvědomělé naslouchání je důležitým předpokladem pro technickou i výrazovou stránku hry. Tvorba tónu závisí na aktivní vnitřní sluchové představě. Žák si osvojuje různé druhy úhozů, principy frázování, využívá barevných odstínů zvuku cimbálu. Postupně je rozvíjena schopnost pohotové orientace v notovém zápisu a hra z listu. V průběhu celého vyučovacího procesu je uplatňován individuální přístup s ohledem na žákovy hudební dovednosti a psychické dispozice.

Vyučovací předmět: Komorní hra

Podstatou tohoto předmětu je umění si naslouchat. Obohacuje pohled na svět očima druhých a vnímá-li se jako zábava, pomáhá zbavit se trémy z vystupování na veřejnosti. Forma předmětu Komorní hra může být různorodá. Navazuje na hlavní předmět a vychází z praktických instrumentálních dovedností žáků, které uplatňují v komorní hře. Předmět Komorní hra je realizován formou těchto činností:

- *Cimbálová muzika*
- *Komorní hra (doprovod zpěvu a jiných nástrojů)*
- *Improvizace viz [Vyučovací předmět: Improvizace](#)*

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika, učební osnovy a vzdělávací obsah viz [5.1.2.](#)

5.1.18.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Je přípravou k vybranému studijnímu zaměření hudebního oboru, kde žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a ověřují se jejich předpoklady pro další studium. Na něj navazuje rozvoj jeho dovednosti hry na nástroj.

Vyučovací předmět: Hra na cimbál

Žák

- předvede správný posed u nástroje, postavení nohou, držení paliček, tvoření úhozu a základy pedalizace (střídání pedálu)
- správným držením paliček a funkcí zápěstí vytvoří kvalitní tón, orientuje se v kladení paliček
- zahraje lidové písně v rozsahu jedné – dvou oktáv
- zahraje stupnici C dur v rozsahu dvou oktáv

Základní studium I. stupně

V průběhu základního studia I. stupně se rozvíjí potřebné návyky, dovednosti a schopnosti nezbytné pro nástrojovou interpretaci. Využívá se veškerý potenciál žáka, je uplatňován individuální přístup, motivace i metodické postupy. Respektujeme hudební a psychické dispozice žáka.

Vyučovací předmět: Hra na cimbál

1. ročník

Žák

- popíše základní funkce a části nástroje, ovládá základy hry: správné sezení u nástroje, postavení nohou, držení paliček, funkce zápěstí a držení rukou; je seznámen se základy paličkokladu, popíše funkci pedálu
- využije základy pedalizace (výměnu pedálu)
- zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4bé, v rozsahu 2 oktáv, tónický kvintakord s tříhlasými obraty
- zorientuje se ve strunové soustavě v rozmezí hraných skladeb
- dle svých možností zahraje z not a jednoduché skladby či písně z paměti
- předvede hru jednohlasu i jednoduchého dvojhlasu
- na písni předvede základní dynamiku (p, mf, f)

2. ročník

Žák

- zorientuje se a zahraje v celém rozsahu nástroje
- předvede dvouhlasou hru souběžnou a přípravu na *arpeggio*, úhoz – *legato*, *staccato*, zeslabování, zesilování
- zahraje stupnice durové a mollové do 4 křížků a 4bé v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord s tříhlasými obraty
- předvede tříhlasé *arpeggio* – dle schopností žáka
- zahraje skladby s dynamikou
- zahraje jednoduché písně z listu
- přednesové skladby nastuduje z paměti

3. ročník

Žák

- zorientuje se v celém rozsahu nástroje, zahraje stupnice durové a mollové do 6 křížků a 6bé, harmonickou kadenci T, S, D tříhlasými obraty a velký rozklad
- přečte notový zápis a u hraných skladeb sám určí a sestaví správný paličkoklad

- jednohlasý notový zápis přečte plynule z listu, což využívá převážně při hře lidových písní
- předvede skladbu větších rozměrů z paměti, s dynamikou, výrazem, správnou pedalizací předvede tremollo, přiměřeně v tempu svým technickým možностям

4. ročník

Žák

- sám určí paličkoklad a pedalizaci, zahraje všechny stupnice durové a mollové v celém rozsahu nástroje, k daným stupnicím předvede T, S, D7 se čtyřhlasými obraty a rozkladem
- zahraje skladby s užitím dvojhlasu (souběžný i různosměrný), dle svých technických dispozic s užitím tremolla
- spolupracuje na výběru skladeb, sám doplní a použije základní výrazové prostředky
- umí předvést skladby rozsáhlejšího charakteru a také rozdílných období
- zahraje z listu převážně lidové písně, dle svých možností tvoří i druhý hlas a jednoduchý doprovod

5. ročník

Žák

- zahraje všechny stupnice durové a mollové, v rámci těchto stupnic hraje tremollo, tercie, oktávy, T, S, D7 s 4hlasými obraty a velký rozklad, ovládá hru čtyřhlasého *arpeggia*
- dle svých možností vyřeší problémy nástrojové hry samostatně (paličkoklad, pedalizace)
- je schopen vlastního hodnocení a následné opravy
- zapojuje se do práce na výrazu, úhozově dokáže rozlišit melodii a doprovod, užívá dynamiku a agogiku

6. ročník

Žák

- naučené pracovní postupy správně aplikuje při domácí přípravě
- nastuduje skladbu náročnějšího charakteru a pracuje na detailech
- zhodnotí vlastní hru a její nedostatky sám napraví
- zahraje skladby různých období a stylů, v základu je správně interpretuje
- správně interpretuje skladbu z listu
- aplikuje při hře lidových písní harmonické funkce

7. ročník

Žák

- ovládá základní úhozové a pedalizační techniky
- správně reprodukuje notový text v zadané látce
- obsáhne svůj nástroj po akustické stránce (dokáže reagovat akusticky, zda hraje sólo nebo doprovod)
- správně interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- na základě náslechu reprodukuje lidovou píseň, aplikuje při hře základní harmonické funkce a je schopen transpozice v různých tóninách

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. - 5. ročník

Žák

- předvede hru dle gest dirigenta (začátek a konec skladby, hra dynamiky a tempa skladby)
- popíše zásady chování na podiu: příchod, příprava not, ladění
- přečte notový zápis a intonuje v souladu s ostatními hráči
- zahraje stupnici souzvučně se svým spoluhráčem
- zahraje svůj part rytmicky a melodicky správně
- dynamicky rozliší důležitost partů ve skladbě

6. - 7. ročník

Žák

- aktivně se zapojí do přípravy zkoušek a vystoupení
- skladby zahraje v daném tempu a zadání
- odliší plasticky hlasy ve skladbě různou dynamikou
- souhru prokáže i v *ritardandech* a *accelerandech*
- zareaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa)
- svobodně vyjádří své názory i představy o hrané skladbě

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Zatímco I. stupeň základního studia naplňuje vstřebávání teoretických a praktických poznatků, zdokonalování dovedností a schopností, realizace sluchových představ a získávání interpretačních zkušeností, na II. stupni se navazuje na tyto znalosti a dovednosti, přičemž respektujeme hlubší zájem žáka o specifika zvoleného oboru a žákovu snahu o seberealizaci. Žák je veden k diskuzím v oblasti interpretace a k prohlubování znalostí dějin hudby.

Vyučovací předmět: Hra na cimbál

1. ročník

Žák

- předvede hlavní akordy s čtyřhlasými obraty a velký rozklad, vyrovnané dvouhlasé *tremollo*, čtyřhlasé *arpeggio*, hra ve dvojhlase
- použije získané cvičební návyky
- hraje skladby různých žánrů a hudebních období (přihlíží se k zaměření žáka)

2. ročník

Žák

- zahraje všechny stupnice durové, mollové v celém rozsahu nástroje a příslušné akordy
- sám zhodnotí své technické nedokonalosti a technickými cvičeními je odstraní
- při veřejné interpretaci zahraje skladbu z paměti

- vysvětlí základní pravidla harmonizace, která aplikuje na jednoduché lidové písně

3. ročník

Žák

- formou menších etud a stupnic zdokonalí techniku hry, orientuje se ve stupnicích, akordech a základní akordické kadenci
- zahraje lidovou píseň, utvoří druhý hlas nebo doprovod

4. ročník

Žák

- využije své technické dovednosti (rychlé tempo v jednohlasém i dvojhlasém provedení, *tremollo*, kombinace pizzicato a úhozu, flažolety, akordová technika, dynamika) k vyjádření přednesových skladeb
- předvede správný paličkoklad, pedalizaci, *arpeggia* čtyřhlasá, frázování
- úhodem odstupňuje tón (dynamika)
- dle svého zaměření se podílí na výběru repertoáru, jeho příprava je téměř samostatná

Vyučovací předmět: Komorní hra

1. - 2. ročník

Žák

- zahraje svůj part rytmicky přesně a intonačně čistě
- předvede souhru v akordech i melodických pasážích
- zahraje svůj part z listu

3. - 4. ročník

Žák

- předloží vlastní návrhy na výběr repertoáru
- výslednou dynamiku skladby vystaví plasticky podle důležitosti jednotlivých hlasů
- aktivně spolupracuje s ostatními
- posoudí svůj i jiný umělecký výkon

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

Nepovinný předmět

Obligátní klavír viz [5.1.1.1.3.](#)

5.1.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

V oblasti Recepce a reflexe hudby je žákovi umožněno postupné pronikání do světa hudby nejen jako jejímu interpretovi, ale je veden také k postupnému osvojování si hudby po stránce jejího vnímání a přijímání. Díky aktivnímu poslechu, se kterým se žák v hodinách setkává, je následně schopen poučeněji interpretovat hudební dílo a také k němu kriticky přistupovat a takto jej hodnotit. Důležitou náplní výuky je propojení, vzájemné využívání a přenášení vědomostí a dovedností z praktické hudební činnosti do oblasti teoretické a naopak. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby je na škole realizována v podobě kolektivní výuky v předmětu Hudební nauka.

5.1.2.1.1. Učební osnovy vyučovacích předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Hudební nauka je kolektivní předmět, ve kterém žáci poznávají hudební teorii, základy hudebních dějin, propojují praktické hudební zkušenosti s teoretickými znalostmi a naopak teoretické poznatky uplatňují v praxi. Podstatou předmětu Hudební nauka jsou činnosti hudebně teoretické, rytmické, tvořivé – improvizací, instrumentální, intonační a sluchové, poslechové, pěvecké a pohybové.

Přípravné studium I. stupně

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák

- zapojí se do hravých činností pěveckých, poslechových, pohybových, rytmických
- zazpívá jednoduché melodie
- rozezná zvuky hudební a nehudební

2. ročník

Žák

- pozná v notovém zápisu houslový klíč, notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou
- přečte noty c1 – c2 v houslovém klíči
- rozliší melodii stoupající a klesající
- pozná předehtu, mezihru, dohtu
- zahraje na rytmicko-melodické nástroje (Orffovy nástroje, zvonkohra, boomwhackers)
- reprodukuje a sám vytvoří jednoduchá rytmická cvičení
- rozliší kontrasty v hudbě (melodie, tempo, dynamika)
- zazpívá jednoduché dětské písně sólově nebo sborově za doprovodu hudebních nástrojů
- rozezná zvuky hudební a nehudební
- zazpívá písně začínající durovou stupnicí a durovým kvintakordem

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hudební nauka

1. ročník

Žák

- vysvětlí hudební pojmy: nota, pomlka, houslový klíč, basový klíč, notová osnova, taktová čára, takt, pomocné linky, melodie, jednohlas, dvojhlas, doprovod, stupnice, trojzvuk, půltón, celý tón, *moderato*, *allegro*, *legato*, *staccato*, *koruna*, *repetice*
- zapíše v houslovém klíči noty a pomlky celé, půlové, čtvrté, osminové
- popíše funkci křížku, béčka, odrážky a správně zapíše posuvku před notu
- vytleská 2/4, 3/4, 4/4 takt (počítá první - druhá, ví, že slabika = nota osminová)
- reprodukuje jednoduchý rytmický zápis
- pohybově vyjádří metrum i rytmus písně
- správně vytvoří a zazpívá durové stupnice do 2křížků, 1béčka a ve stupnici pojmenuje jednotlivé tóny, utvoří příslušný kvintakord
- aktivně používá dynamická znaménka p, mf, f, cresc., decresc.
- používá rytmicko-melodické nástroje ve skupinové hře
- rozezná melodii v durové či mollové tónině
- podle vzhledu i hudebních ukázek pozná nejznámější hudební nástroje smyčcové, dechové (žestové i dřevěné), bicí
- zazpívá jednoduché písně
- zapíše noty v houslovém klíči od malého g po g²
- přečte noty v basovém klíči od c¹ po f malé
- zazpívá písně začínající durovým kvintakordem s oktávou, celým tónem, půltónem, písně také sluchem rozezná

2. ročník

Žák

- přeloží tempová označení *allegro*, *adagio*, *moderato*, *ritardando*, *accelerando*
- objasní pojmy předtaktí, triola, ligatura, prima volty, sekunda volty
- doplní a spočítá noty ve 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktu
- vytleská, popíše délku noty, pomlky celé, půlové, čtvrté, osminové, šestnáctinové, čtvrté s tečkou
- aktivně používá dynamická znaménka pp, p, mp, mf, f, ff, cresc., decresc.
- při poslechu, zpěvu i hře reaguje na změnu tempa a dynamiky
- vyjmenuje pořadí intervalů (prima – oktáva), rozdělí je na velké a čisté
- podle grafického zápisu rozezná základní intervaly
- rozliší skupiny hudebních nástrojů: smyčcové, dechové (žestové a dřevěné), bicí a jednotlivé hudební nástroje zařadí do správné nástrojové skupiny
- sluchově rozliší durový a mollový kvintakord a melodii
- rozdělí pěvecké hlasy na mužské (tenor, bas) a ženské (soprán, alt)
- přečte noty z notového zápisu v rozsahu a v klíči svého hudebního nástroje
- zapíše noty v houslovém klíči v rozsahu malé g – c³
- zapíše noty v basovém klíči od c¹ po malé c
- vyjmenuje pořadí všech křížků a béček

- zná durové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- zapíše předznamenání stupnice, vypíše a pojmenuje noty, vyznačí půltóny, utvoří tónický kvintakord
- zná a vyjmenuje stupnici a moll, objasní rozdíl mezi harmonickou a melodickou
- zazpívá nápěvkové písně k intervalům v. sekunda, v. tercie, č. kvinta, č. oktáva a durový kvintakord směrem dolů, tyto intervaly rozezná sluchem

3. ročník

Žák

- zapíše noty v houslovém klíči od malého g - g3
- zapíše noty v basovém od velkého C - g1
- přiřadí harmonické funkce (tónika, subdominanta, dominanta) ke správnému stupni ve stupnici
- zapíše durové stupnice do 4 křížků, 4 béček
- zapíše mollové stupnice do 4 křížků, 4 béček (u mollových stupnic rozezná aiolskou, harmonickou, melodickou)
- utvoří tónický kvintakord daných stupnic a jeho obraty (T5, T6, T⁶₄)
- objasní pojmy: *adagio*, *moderato*, *allegro*, *allegro moderato*, *allegretto*, *accelerando*, *ritardando*, *a tempo*, *cantabile*, *espressivo*, *dolce*, *scherzando*, *synkopa*
- zapíše velké, čisté intervaly v rozsahu durových stupnic do 4křížků, 4béček směrem nahoru
- přiřadí správný takt (dvoudobý, třídobý) k tancům (polka, pochod) a třídobé (valčík, menuet)
- zná základní údaje o skladatelích A. Dvořák, B. Smetana
- zařadí hudební nástroj do nástrojové skupiny a popíše jeho vzhled a zvuk (strunné: smyčcové, drnkací, klávesové; dechové: žesťové, dřevěné; bicí nástroje)
- objasní funkci transpozice, dle grafického záznamu určí tóninu a interval transpozice
- rozumí vztahu mezi stupnicemi stejnojmennými a paralelními
- zazpívá nápěvkové písně k intervalům č. kvarta, v. sexta směrem nahoru, č. kvarta směrem dolů, tyto intervaly rozezná sluchem

4. ročník

Žák

- zapíše durové stupnice do 7 křížků, 7 béček a mollové stupnice do 4 křížků, 4 béček (u mollových stupnic rozezná aiolskou, harmonickou, melodickou)
- utvoří hlavní kvintakordy s jejich obraty (T5, T6, T⁶₄, S5, S6, S⁶₄, D5, D6, D⁶₄)
- popíše princip tvoření zvětšených a malých intervalů
- v notovém zápisu určí melodické ozdoby (příráz, skupinka, nátryl, náraz, trylek, obal)
- pojmenuje komorní soubory a orchestry podle obsazení (duo, trio, kvartet, kvintet, smyčcový orchestr, dechový orchestr, symfonický orchestr)
- zazpívá kánon
- vysvětlí pojmy: interpret, virtuóz, partitura, vokální hudba, pěvecký sbor, sbormistr, *a cappella*, píseň, motiv, téma
- zná jména nejvýznamnějších světových hudebních skladatelů a zařadí je stylově do období baroka, nebo klasicismu: A. Vivaldi, J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven
- svými slovy vysvětlí enharmonickou záměnu, tóny enharmonicky zamění

- zařadí hudební nástroj do nástrojové skupiny a popíše jeho vzhled a zvuk (strunné i úderné, dechové i vícehlasé, bicí: samozvučné, blanozvučné)
- přeloží pojmy: *grave, largo, lento, andante, vivace, presto, prestissimo, animato, comodo, con moto, leggiero, marcato*
- zazpívá nápěvkové písně k mollové stupnici, k mollovému kvintakordu směrem nahoru i dolů a rozezná je sluchem

5. ročník

Žák

- zapíše durové a mollové stupnice do 7křížků, 7béček (u mollových stupnic rozezná aiolskou, harmonickou, melodickou)
- vyjmenuje kvintový a kvartový kruh
- pozná zvětšené a zmenšené kvintakordy
- utvoří dominantní septakord a jeho obraty
- popíše obsah hudební formy: toccata a fuga, symfonie, koncert, sonáta, sonátová forma, rondo, symfonická báseň
- vnímá a popíše charakteristické rysy hudby jednotlivých epoch od starověké hudby až po hudbu 20. století, k těmto obdobím vyjmenuje hlavní hudební představitele
- popíše základní informace a vztah Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka k městu Lipník nad Bečvou
- zazpívá jednoduchý lidový dvojhlas
- v notovém zápisu určí tóninu, takt
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis
- zazpívá opěrné písně pro přímý nástup tercie, kvinty, oktávy, tyto intervaly rozezná sluchem

5.2. VÝTVARNÝ OBOR

Výtvarný obor ZUŠ Antonína Dvořáka v Lipníku nad Bečvou je určen všem žákům, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. Zaměřuje se na rozvoj výtvarného myšlení a citění žáků, rozvíjí jejich fantazii a představivost. Osvojováním výtvarného jazyka se žáci učí chápat umělecké formy výtvarného zobrazování, seznámí se s materiály, nástroji. Výukou jsou vedeni k hlubší kulturní orientaci, k sebevyjádření, respektu k hodnotám jednotlivce, společnosti i přírody a také k profesnímu směřování některých studentů.

5.2.1. Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba

Tato vzdělávací oblast seznamuje žáka s rozličnými možnostmi výtvarného vyjádření, aby s využitím poznatých výtvarných technik klasických i moderních technologií mohl lépe vyjádřit svůj vlastní umělecký záměr. Utváří si vlastní výtvarný názor a získává odvahu k experimentům.

5.2.1.1. Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Vzdělávací obsah studijního zaměření Výtvarná tvorba je naplňován v předmětech Plošná tvorba, Prostorová tvorba a je syntézou požadavků z oblasti Výtvarná tvorba a interpretace (seznámení s výtvarnými technikami a jejich uplatnění ve výtvarné praxi) a Recepce a reflexe výtvarného umění v předmětu Výtvarná kultura (porozumění obsahu uměleckého díla, jeho hodnocení, chápání výtvarného umění v souvislostech, zhodnocení realizovaného výtvarného projevu).

Přípravné studium je určeno žákům od pěti let v trvání jednoho nebo dvou let. Žáci výtvarného oboru jsou zařazováni do přípravného studia v délce dvou vyučovacích hodin týdně do předmětu Přípravné výtvarné vyjadřování.

Základní studium I. stupně je určeno žákům od sedmi let.

5.2.1.1.1. Učební plán (UP)

Přípravné studium I. stupně

Předmět	Přípravné studium	
	1. ročník	2. ročník
Přípravné výtvarné vyjadřování	2	2

Základní studium I. stupně

Předmět	Základní studium I. stupně							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Plošná tvorba	1	2	2	2	2	2	2	13
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	7
Celkem hodin týdně	2	3	3	3	3	3	3	20

Poznámka: Výuka probíhá v dvouhodinových blocích týdně v 1. ročníku a od 2. ročníku v tříhodinových blocích týdně. Učivo prolíná převážně předem stanovené výtvarné řady a projekty.

Základní studium II. stupně

Předmět	Základní studium II. stupně				
	1. r	2. r	3. r	4. r	Celkem hodin
Plošná tvorba	2	2	2	2	8
Prostorová tvorba	1	1	1	1	4
Celkem hodin týdně	3	3	3	3	12

Studium pro dospělé škola v současnosti neorganizuje.

Rozšířené studium

Rozšířené studium I. stupně

Předmět	Rozšířené studium I. stupně							Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Plošná tvorba				2	2	2	2	8
Prostorová tvorba				1	1	1	1	4
Rozšířené studium				3	3	3	3	12
Celkem hodin týdně				6	6	6	6	24

Rozšířené studium II. stupně

Předmět	Rozšířené studium II. stupně				Celkem hodin
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Plošná tvorba	2	2	2	2	8
Prostorová tvorba	1	1	1	1	4
Rozšířené studium	3	3	3	3	12
Celkem hodin týdně	6	6	6	6	24

Rozšířené studium

Výuka probíhá v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně, doplňuje základní studium I. stupně od 4. ročníku a základní studium II. stupně o přípravu ke studiu na středních a vysokých školách s výtvarným zaměřením.

Podle potřeby rozvíjení individuálních dovedností daného věku a potřeby školy uměleckého zaměření, na kterou je student nebo žák připravován, učitel stanoví domluvený počet témat pro rozvíjení a zvládnutí daného problému /plošné nebo prostorové tvorby/.

5.2.1.1.2. Učební osnovy vyučovaných předmětů, název předmětů, charakteristika

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

Zahrnuje kreslířské, grafické, malířské dovednosti a techniky. Žáci zde poznávají svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo kontaktu s výtvarným uměním. Součástí předmětu je experimentování s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjejí fantazii.

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

Obsahuje modelování, tvarování, konstruování. Žák využívá kromě hlíny a tvarovacích hmot mnoho jiných netradičních materiálů. V tomto předmětu vystupuje do popředí role světla a stínu, objemu, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Úkolem je také rozvinout žákovu zručnost a vztah k materiálu.

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

Tento předmět reflektuje oblast Recepce a reflexe výtvarného umění, nabízí prožitky, porovnává vztahy člověka k životu a umění, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Výtvarná kultura není na 1. a 2. stupni Základního studia samostatným předmětem, stává se součástí plošné a prostorové tvorby. Žák je zde seznámen s významnými osobnostmi českého i světového umění. Ve všech stupních studia směřuje k hledání inspirací, asociací a souvislostí.

Vyučovací předmět: Přípravné výtvarné vyjadřování

Obsahem výuky je výtvarná aktivita realizovaná v zajímavých a hravých výtvarných činnostech. Kolektivní formou činností se rozvíjí různé stránky dětské tvořivosti, tříbí se fantazie, podporuje rozvoj dětské kreativity. Všechny aktivity pocházejí z bezprostředního dětského prožívání a vyjadřování. Formou hry se děti seznamují s novými výtvarnými materiály, nástroji, zkouší různorodé způsoby zacházení s nimi.

5.2.1.1.3. Vzdělávací obsah

Přípravné studium I. stupně

Vyučovací předmět: Přípravné výtvarné vyjadřování

1. ročník

Žák

- rozezná a označí základní výtvarné prvky (linie, tvary, barvy)
- použije základní výtvarné techniky (bez kladení důrazu na vedení stopy), kresba tuší, tužkou, pastelkou, olejovým a voskovým pastelem, malba akvarelovými a temperovými barvami
- zkombinuje výtvarné prostředky a materiály (osvojí si haptickou zkušenost s materiály)

2. ročník

Žák

- použije různorodé výtvarné prostředky k vytvoření stop a prvotních otisků
- zkombinuje jednoduché techniky
- umístí prvky do formátu, dotáhne linie, vykryje barevné plochy
- vyjádří zážitky z výtvarného procesu nebo ze své práce
- zapojí se do kolektivní práce, vyjádří svůj názor

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

1. ročník

Žák

- pozná, použije a zkomponuje obrazotvorné prvky (bod, linie, barva, tvar)
- použije linii (oblou, lomenou a základní šrafuru)

- rozezná základní barvy, namíchá barevné tóny, užije barevné kontrasty
- zachytí na základě svých prožitků skutečnost a své fantazijní představy

2. ročník

Žák

- umístí kresbu do formátu
- rozpozná barvy-teplé, studené, lomené, syté-namíchá je
- pracuje s barevnou skvrnou, plochou
- vypořádá se s jednoduchými grafickými technikami (otisky struktur, textur, monotypy, sádroryty, tisky z papírových matric) 3. ročník

Žák

- rozliší plochu a objem pomocí jednoduchého stínování
- zachytí děj a umí ho výtvarně vyjádřit
- uplatní barevnou nadsázku
- uplatní správné umístění do formátu (kompozici)

4. ročník

Žák

- přistoupí k obsahu a formě racionálně (s využitím vizuálních znaků, symbolů, kompozičních a výrazových vlastností a vztahů) a ztotožní se s nimi
- porovná vlastní interpretaci díla ve vztahu k okolí, obhájí svá stanoviska a cílevědomě argumentuje
- použije a pojmenuje výtvarné postupy (např. zvětší, zmenší, vyklopí, posune, prořeže, složí, slepí)
- najde hlavní znaky tvaru, stylizuje
- vytvoří různé formy nadsázky (experiment s vzájemným postavením prvků v kompozici)

5. ročník

Žák

- rozezná rozdíl mezi studijní a volnou tvorbou
- vyjádří různorodými výtvarnými prostředky své pocity, asociace, představy (poučení o symbolice a psychologii barev)
- umístí správně objekt do formátu, zachytí základní prostorové vztahy
- nalezne prvotní znaky svého vlastního rukopisu

6. ročník

Žák

- zpracuje promyšleně náměty
- uplatní expresivně-symbolickou funkci barev, vyjádří různými výtvarnými prostředky své pocity, asociace, představy
- využije výrazové účinky barev a kontrastů
- parafrázuje realitu (zvětšení, zmenšení, posuvy, proměny, řez, detail)
- zdokonalí se při figurální kresbě

7. ročník

Žák

- vybere z vnějších a vnitřních podnětů sobě blízké vhodné obsahy a převede je do vizuální podoby
- zachytí poměřováním základní proporce zobrazovaného objektu, zobrazovaného námětu
- použije základy lineární perspektivy
- využije výrazové účinky barev a kontrastů
- zhodnotí svou práci
- využije poznatky z kulturně-historických exkurzí, návštěv a instalací výstav
- uzavírá studium I. stupně Základního studia závěrečnou prací

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

1. ročník

Žák

- zpracuje, vymodeluje, vytvaruje hmotu mačkáním, válením, hnětením
- popíše nástroje, se kterými pracuje (dřevěné a kovové špachtle, modelovací očka)

2. ročník

Žák

- vytvaruje hmotu vyrýváním, prořezáváním, tvaruje hmotu válením, trháním, vrstvením, hnětením, lepením
- zvládne vnímat vícehledovost svého výtvoru
- vytvoří vlastní instalaci (*land-art*), chápe její význam (přesah k objektové tvorbě)

3. ročník

Žák

- zpracuje hlinu přidáním, ubíráním, dekorováním (otisky, vrypy)
- zpracuje netradiční materiály (objekty z papírové hmoty)
- pojmenuje techniky a nástroje, které používá
- dodrží základní hygienické a pracovní návyky

4. ročník

Žák

- zpracuje materiál technikou reliéfu (nízký, vysoký reliéf, řezaný kachel)
- zvládne měkkou a tvrdou modelaci

5. ročník

Žák

- zpracuje různé materiály (sádra, pórobeton - prostorové plastiky, dřevo-nízký reliéf)
- zpracuje materiál podle svých možností, zručnosti a vztahu k danému materiálu

6. ročník

Žák

- vědomě užije výrazové možnosti objemu, tvaru, dále směry hran, linií, sklon ploch, vyklenutost objemů
- zpracuje formu námětu staticky, dynamicky (shoda, podobnost, kontrast, rytmus, textura, světlo, dynamika)

7. ročník

Žák

- uplatní způsob konvexních a konkávních modelací a jejich kontrastů v materiálu
- použije netradiční materiály, experimentuje s jejich možnostmi
- pochopí vztah k prostoru pomocí řazení linií, tvarů a jejich rytmizací, kontrastem...
- použije základní terminologii
- uzavře studium I. stupně základního studia závěrečnou prací

Přípravné studium II. stupně

Vzdělávací obsah přípravného studia II. stupně vychází ze vzdělávacího obsahu pro základní studium I. stupně. Školní výstupy stanovuje třídní učitel na základě individuálních dispozic žáka. Vzdělávacím cílem tohoto studia je připravit žáka ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

1. ročník

Žák

- zvolí svobodně způsob vyjádření s přihlédnutím k námětu i formátu
- použije různorodé techniky a jejich kombinace (klasické postupy i moderní technologie)
- použije základní principy zobrazování při kresbě reálných modelů, anatomie, věcí
- stane se platnou součástí týmových, skupinových prací nebo projektů

2. ročník

Žák

- poměří proporce zobrazovaného objektu (figurální kresba)
- užije vlastní výtvarnou a grafickou stylizaci
- rozvine samostatně zadané téma
- načerpá náměty z výtvarné kultury, objeví v ní inspirační zdroje

3. ročník

Žák

- znázorní prostor v plošném vyjádření
- aplikuje osvojené znalosti
- zdůvodní řešení úkolu a obhájí svůj postup

4. ročník

Žák

- přistoupí k obsahu a formě námětu racionálně (využije vizuálních znaků, symbolů, kompozičních a výrazových vlastností a vztahů, citově se s ním ztotožní)
- užije experimentu s materiály na finálním zpracování tématu
- použije odborné pojmy z oblasti výtvarné terminologie, pojmy z výtvarného jazyka
- porovná vlastní interpretaci díla ve vztahu k okolí, obhájí svá stanoviska, cílevědomě argumentuje
- uzavře studium II. stupně Základního studia závěrečnou prací

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

1. - 2. ročník

Žák

- zpracuje výtvarný přepis skutečnosti do prostorové tvorby
- zachytí proporce zobrazovaného objektu
- použije k vyjádření výrazu nadsázky (tvarové)
- najde ve své tvorbě variace tvaru tvarováním linií, ploch, plastickými kontrasty, kompozičním řádem a rytmem

3. ročník

Žák

- použije správně výtvarnou techniku na místech, kde je to opodstatněné
- výtvarně přepíše přírodní zákonitosti
- dodrží správné poměrování proporcí objektu

4. ročník

Žák

- propojí několik tvarů v jedné kompozici
- uplatní princip vícehledovosti
- dodrží kompoziční řád zpracovaného objektu
- použije správně odbornou terminologii z prostorové tvorby
- uzavře studium II. stupně Základního studia závěrečnou prací

Studium pro dospělé (SPD)

Vzdělávací obsah je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem, očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka.

5.2.2. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění jsou v I. a II. stupni základního studia zahrnuty ve vzdělávacím obsahu studijního zaměření Výtvarná tvorba. Snahou pedagogů je působit na všechny složky osobnosti žáka, na osvojení si rozličných výtvarných pojmů a technik uměleckého projevu (ať už klasických, moderních či netradičních), na rozvíjení výtvarného cítění a myšlení, které je základem výtvarné komunikace. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe se odráží v předmětech Výtvarná kultura.

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

Prostupuje celou výukou. Nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním. Sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia se jedná o hledání inspirací, asociací a souvislostí.

Výuka Výtvarné kultury neprobíhá samostatně, je neoddělitelnou součástí celého výukového procesu. Proto má Výtvarná kultura v přípravném výtvarném studiu I. stupně a v Základním studiu I. stupně a v Základním studiu II. stupně volný časový rozsah a není klasifikována. V Základním studiu I. a II. stupně se informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Nedílnou součástí předmětu Výtvarná kultura jsou návštěvy výstav, kulturně-historických exkurzí, projektů a malířských plenérů.

V Základním studiu I. stupně jsou žáci seznamováni s uměleckým dílem (obraz, socha, ilustrace), nad kterým je rozvedena diskuze. Formou diskuze jsou objevovány osobní zkušenosti žáků se zobrazeným námětem, probíráme oblíbené období z dějin umění, jeho přibližné zařazení a charakteristické prvky.

V Základním studiu II. stupně je nedílnou součástí Výtvarné kultury rozlišení obsahu oblasti výtvarného umění (architektura, grafika, malířství, sochařství, design), porovnání základních uměleckých stylů a jejich obsahů, dále znalost nejznámějších památek ve svém okolí a jejich zařazení do příslušného období, účast na kulturním dění, porozumění úlohy umění v lidské společnosti a osobního významu pro jednotlivce. Při popisu výtvarného díla se diskutuje pomocí výtvarné terminologie se zdůvodněním a vysvětlením své volby.

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V souladu s § 16 zákona č. 561/2004 Sb. a dále s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění, jsou do výuky na naší škole zařazováni také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud prokážou potřebné schopnosti nutné k přijetí ke studiu některého z vyučovaných oborů. Pro zařazení těchto žáků do výuky dle kapitoly 6 RVP ZUV je podmínkou doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (SPC), které zajišťují diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb.

Tyto žáky vyučujeme speciálními pedagogickými postupy a alternativními metodami, zohledňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka. Umožňujeme využívat podpůrných opatření při vzdělávání těchto žáků a úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, s PPP a SPC. Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky. Žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu v souladu se školním vzdělávacím programem, učební osnovy jsou přizpůsobeny individuálním potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je vypracován na základě diagnostiky PPP, popřípadě SPC a je přizpůsoben potřebám žáka, navržen příslušným učitelem, schválen ředitelem a zanesen v třídní knize (není součástí ŠVP). Minimální hodinová dotace pro tyto žáky je stejná jako u základního studia.

Vzhledem ke stavu budov, ve kterých v současné době ZUŠ sídlí, není možnost vzdělávat imobilní žáky. Budovy nejsou vybaveny bezbariérovým přístupem.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Zařazení nadaných žáků do základního uměleckého vzdělávání probíhá v souladu s § 17 zákona č. 561/2004 Sb. a dále s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění. Vzdělávací obsah pro výuku mimořádně nadaného žáka je možné individualizovat a navrhnout takové metody a formy práce, které v co nejvyšší míře podpoří rozvoj nadání a rozšíří základní učivo do hloubky v souladu se školním vzdělávacím programem.

Výuka těchto žáků vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování. Stěžejní pro práci s nadaným žákem je zkušenost a obeznamenost vyučujícího s mírou a typem nadání konkrétního žáka. Vyučující je zpravidla ten, který identifikuje mimořádné nadání. V rámci vyučování projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť a svými schopnostmi přesahují stanovené požadavky. Je jim umožněno v maximální míře pracovat individuálně ve výuce zvoleného oboru, je posilována motivaci ke studiu, podporován jejich osobitý umělecký růst, jsou jim zadávány náročnější úkoly, kdy je kladen důraz na samostatnost, práci s odbornou literaturou, nahrávkami a jinými záznamy uměleckých děl. Žáci jsou usměřováni v osobnostní výchově, vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1. Zásady a způsob hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, v platném znění. Žáci jsou hodnoceni systematicky, průběžně. Hodnocení slouží k posouzení žákova individuálního vývoje a má charakter popisu úrovně žáka, má informativní charakter pro rodiče, slouží jako zpětná vazba. Hodnotíme výtvarný, hudební a taneční projev, ústní a písemný projev, připravenost žáka na výuku, pozornost, aktuální reakce, aktivní účast na akcích pořádaných školou, samostatnost, zda ve sledovaném období žák uskutečnil viditelný pokrok, chodí do výuky pravidelně, dodržování zásad a pravidel uvedených ve školním řádu. Uplatňujeme motivační charakter hodnocení.

Zásady hodnocení žáků

- získání dostatečného množství kvalitních informací, podkladů
- hodnocení by mělo být motivující a mělo by být formulováno pozitivně
- při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- o hodnocení vede učitel záznam v třídní knize
- žák je s hodnocením seznámen
- učitel zohledňuje osobní zlepšení žáka
- splnění závazných ročníkových výstupů je důležitým vodítkem pro objektivní posouzení studijních výsledků
- rodiče jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání

Způsob hodnocení

- ústní hodnocení v průběhu hodiny učitelem, sebehodnocení žáka
- používá se forma známkování stupeň 1- 4
- v pololetí a na konci školního roku – klasifikací
- motivační hodnocení – učitel najde alespoň jeden moment, za který je žák pochválen (pracovitost, soustředěnost, systematičnost)
- známku do žákovské knížky při komisionálních postupových zkouškách v hudebním oboru
- jsou dodržovány zásady a pravidla uvedená ve školním řádu
- žák je veden k sebehodnocení, vzájemnému hodnocení žáků

Hodnocení žáka

Hodnocení žáka v hodinách i na vysvědčení může být vyjádřeno klasifikací, slovně nebo kombinací obou způsobů. Hodnocení na ZUŠ se realizuje klasifikací (známkou), která je stanovena podle zásad hodnocení a respektuje individuální schopnosti žáka.

V průběhu školního roku je žák hodnocen známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy, v hudebním oboru také do žákovské knížky minimálně jednou za měsíc v individuální výuce, minimálně jednou za pololetí v kolektivní výuce. Žáci hudebního oboru vykonávají postupovou zkoušku z individuální interpretace. V kolektivních oborech má postupová zkouška podobu ročníkové práce, představení. V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- hodnocení a klasifikace v průběhu školního roku

- hodnocení práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- výsledku postupové/závěrečné zkoušky na konci školního roku

Postup žáka do vyššího ročníku a ukončení základního studia I. a II. stupně se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, v platném znění.

V jednotlivých předmětech je žák hodnocen těmito stupni prospěchu:

- výborný (1)
- chvalitebný (2)
- uspokojivý (3)
- neuspokojivý (4)

Na konci prvního a druhého pololetí je žák celkově hodnocen na vysvědčení těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

Kritéria pro klasifikaci:

výborný

- zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
- pohotové vykonávání požadovaných intelektuálních i motorických činností
- výsledky činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky
- kreativní přístup ke studiu
- vlastní invence, originalita, samostatnost, soustředěnost a pečlivost

chvalitebný

- zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
- ve výsledcích činnosti se objevují nedostatky
- malá soustředěnost a ledabylý přístup

uspokojivý

- nedostatečné zvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
- nedostatky při vykonávání činností, chybování
- nesoustředěnost při práci, nesplnění úkolu

neuspokojivý

- nezvládnutí očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
- neochota ke spolupráci, nesamostatnost, časté nesplnění úkolů

Postup žáka do vyššího ročníku a opakování ročníku §4

- 1) Do vyššího ročníku postupuje žák, který byl na konci druhého pololetí celkově hodnocen stupněm prospěl/a/ nebo prospěl/a/ s vyznamenáním a úspěšně vykonal postupovou zkoušku.

- 2) Mimořádně nadaného žáka lze na konci prvního pololetí nebo na konci druhého pololetí přeřadit do některého z vyšších ročníků bez absolvování předchozího ročníku či ročníků, a to po úspěšném vykonání postupových zkoušek ze všech povinných předmětů.
- 3) Žákovi, který nebyl na konci druhého pololetí hodnocen, lze v odůvodněných případech umožnit opakování ročníku.
- 4) Žák studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin, který na konci druhého pololetí neprospěl, lze přeřadit zpět do příslušného ročníku základního studia.

Opravné zkoušky §5

- 1) Žák, který je na konci druhého pololetí hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý nebo odpovídajícím slovním hodnocením z jiného než hlavního předmětu, koná opravnou zkoušku nejpozději v posledním týdnu měsíce srpna příslušného školního roku. Z hlavního předmětu zkoušku nelze konat.
- 2) Jestliže se žák nedostaví k opravné zkoušce v určeném termínu, je hodnocen z předmětu, ze kterého měl konat opravnou zkoušku, stupněm 4 - neuspokojivý. Jestliže se žák nemohl dostavit k opravné zkoušce ze závažných objektivních příčin a svou neúčast omluví řediteli školy nejpozději do 3 dnů od termínu stanoveného pro vykonání této zkoušky, určí ředitelka školy náhradní termín pro její vykonání.

Komisionální zkoušky §6

- 1) Komisionální zkoušky se konají
 - a) při postupových zkouškách
 - b) při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé
 - c) při zkouškách z hlavního předmětu studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin
 - d) při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků
 - e) při opravných zkouškách
- 2) Zkušební komise je nejméně tříčlenná a skládá se z odborníků příslušného předmětu nebo oboru. Členy komise jmenuje ředitelka školy. Jejím předsedou je ředitelka školy nebo jím pověřený učitel. O hodnocení zkoušky rozhoduje komise většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Ukončení vzdělávání §7

- 1) Základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé se ukončují vykonáním závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška může mít formu absolventského vystoupení nebo vystavení výtvarných prací na výstavě.
- 2) Žák přestává být žákem školy:
 - a) jestliže nevykonal závěrečnou zkoušku nebo byl na konci druhého pololetí celkově hodnocen stupněm neprospěl a nebylo mu povoleno opakování ročníku
 - b) jestliže byl vyloučen ze školy
 - c) v případě, že o to písemně požádá zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák
 - d) v případě, že zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák neuhradil úplatu za vzdělávání ve stanoveném termínu
- 3) ukončení vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) nebo d) je zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák vyrozuměn písemně do jednoho týdne od ukončení vzdělávání.

8.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy slouží ke zjišťování skutečného stavu podmínek a průběhu vzdělání, studijních výsledků žáků, kvality řízení školy.

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- 1) podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, ekonomické, personální)
- 2) průběh vzdělávání
- 3) výsledky vzdělávání žáků
- 4) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělání.
- 5) řízení školy, kvalita personální práce, funkčnost informačního systému školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků
- 6) úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Jako evaluační nástroj jsou používány dotazníky pro rodiče, učitele nebo řízené diskuze k danému tématu, výsledky soutěží a přehlídek. Vlastní hodnocení probíhá průběžně podle aktuální potřeby, s výsledky jsou učitelé seznámeni nejpozději na nejbližší pedagogické radě následujícího školního roku. Výsledky mohou být podkladem k zefektivnění průběhu výuky a podnětem k aktualizaci školního vzdělávacího programu.